

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (1761) 1983 LAPKRITIS-NOVEMBER 17 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Kovojuame už ateitį

Kiekvienos tautos idealas — laisvė ir nepriklausoma valstybė, nes tik tokiose sąlygose ji gali išvystyti savo tautines vertybes. To idealo siekia visos tautos, jo siekia ir lietuvių tauta, kuri laisvės ir nepriklausomybės yra netekusi. Jei anksčiau lietuvių tautos laisvė ir nepriklausomybė buvo užgrobusi carinė Rusijos imperija, tai dabar tą žiaurumą įvykdė raudonoji Rusijos imperija. Ši grobuonė yra daug žiauresnė už carinės imperijos režimą. Raudonieji imperialistai yra daug gobšesni už baltuosius Rusijos imperijos valdovus. Caras Aliaską 1867 m. už 7,2 mil. dolerių pardavė JAV, o raudonieji carai negrąžina net savo bendramintei Kinijai dar carų užgrobto žemės plotų. Jie neketina duoti laisvės pavergtoms tautoms, kaip ją davė Anglija ir Prancūzija savo buvusioms kolonijoms.

Taigi tautoms laisvę duoda kapitalistai, bet jos neduoda komunistai, nes pastarieji kultūriniai bei žmoniškumo atžvilgiu yra labai atsilikę. Jei anais laikais lietuvių tautos laisvės daigus naikino caro raudonsiūlių būriai, tai dabar tą daro raudonojo caro KGB divizijos. Anais laikais lietuvių kovoję dėl laisvės spauda, ėjusia iš užsienio į pavergtą Lietuvą, o dabar tokia pagrindžio spauda eina iš pavergtos Lietuvos į užsienį, kad galėtų parodyti pasauliui, kokią priespaudą ir persekiojimus kenčia lietuvių tauta raudonųjų okupantų vergijoje. Okupantai krašto išteklis sukiša daugiausia į ginklų gamybą, kariuomenės ir KGB armijų išlaikymą, todėl gyvenimo sąlygos yra labai skurdžios visų krašto gyventojų, išskyrus komunistų.

MUMS labiausiai rūpi kova dėl lietuvių tautos laisvės, todėl privalome remti tuos asmenis, organizacijas bei institucijas, kurios tą kovą veda. Sovietų pavergtose Lietuvoje jokių nekomunistinių organizacijų nėra, todėl toje kovoje labiausiai reiškiasi atskiri asmenys, ypač katalikai. Tai šių dienų mūsų tautos didvyriai, kurių amžius siekia nuo 10 iki 80 metų. Šioje kovoje reiškiasi ypač kunigai, nes okupantai ir bedieviai daugiau puola religiją, lietuvių tautos tvirtovę. Okupantai Lietuvoje neleidžia steigti net blaivybės draugijų, kurias leido steigti baltieji Rusijos carai. Raudonieji carai nori greitai susilpninti, surusinti lietuvių tautą bei ją paversti ateistine. Jie nori padaryti per trumpą laiką tai, ko vokiečiai M. Lietuvoje nepadarė per 700 metų. Net ir po I D. karo M. Lietuvos lietuvių savo šeimose vaikams, kurie griebdavosi vokiečių kalbos, pasakodavo: "Vaikai, nekalbėkite žydiškai". Vaikai vykdė tėvų valią, nes jie patys pilno tautinio supratimo dar neturėjo. Jie išaugo gerais lietuviais, nuotrupų buvo mažai.

IŠ SOVIETŲ pavergtų tautų gal mažiausio tautinio kovingumo rodo Azijos tautos, bet jos yra labai savyje užsidariusios, todėl rusiškumui ar komunizmui į jas įsikverbti sunku. O jų religija taip pat juos saugo nuo tų blogybių. Sakoma, kad Azijoje sovietų pavergtų tautų nariai, kai jie grįžta iš sovietų kariuomenės ir savo kraštą, sudaro tik tautinės šeimas. Jie nenori, kad rusai į jų tarpą įsiveržtų per šeimas ar organizacijas. Išimčių pasitaiko mažai. Pas juos rusiškumas ir komunizmas yra tik šablonas, kurio privalo laikytis visų sovietų pavergtų tautų žmonės. Azijiečiai sovietų naudai nepersistengia, kaip kartais padaro net lietuvių komunistai.

Taigi Azijos pavergtų tautų kova dėl laisvės yra daugiau pasyvaus pobūdžio. Laisvės ir nepriklausomybės įvairiais būdais siekia visos Sovietų Sąjungos pavergtos tautos. O tokių pavergtų tautų tautelių yra per 100. Tai pripažįsta ir patys sovietai savo "dailioje" literatūroje — turistinėse brošiūrose. Nors sovietai yra pasiryžę užgrobti visą pasaulį, ypač V. Europą, bet karą pradėti vengia, nes nėra tikri savo užnugario saugumu. Patys sovietai prisipažįsta, kad jie daugiau vargo turi su kultūringomis tautomis, kurios yra jų valdžioje. Šiandien ir lietuvių kovą su pavergėju da daugiau kultūriniais ginklais: žodžiu, spauda, demonstracijomis, memorandumais, protestais, savo tautinių pareigų vykdymu. Iš Baltijos tautų toje kovoje daugiau reiškiasi lietuviai. Jų pagrindžio spauda žinoma visame pasaulyje. Šis ginklas pasauliui parodo raudonųjų okupantų žiaurumus. Jis Lietuvą labiau išgarsino, negu atvira partizanų kova, kurioje žuvo daug Lietuvos jaunimo. Kariuomenės šventės proga visa tai prisiminkime ir glaudinkime savo gretas, vieningai tęskime kovą prieš mūsų tautos okupantą.

J. Vaičiūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Masiniai tarnautojų streikai

Britų Kolumbiją vis labiau pradeda slėgti streikas, kurį lapkričio 1 d. pradėjo 35.000 valdžios tarnautojų, protestuodami prieš premjero B. Bennetto įvestus ekonominius varžtus šios provincijos nepažeidimams išlaidoms sumažinti. To sumažinimo jis nori siekti valdžios ir viešųjų tarnautojų skaičiaus sumažinimu. Valdžios tarnautojų unija ypač suerzino jau pradėtą, bet dar neįvykdytą 1.600 tarnautojų atleidimas, ateityje pasiekiantis 25%. Atleisti norima mažiausiai reikalingus tarnautojus, nepaisant tarnybai atiduotų metų. Unija tai laikė didžiausiu savo teisių pažeidimu, nes yra atmetamas ligišolinis principas, kad pir-

miausia turi būti atleisti trumpiausią laiką dirbusieji. Premjeras B. Bennetts atsiėjo, kad tokiu atveju dėl vyresniųjų tarnautojų saugumo nukentėtų kartais gerokai svarbesni jaunesnieji tarnautojai. Gyvenimo praktika rodo, kad vyresnieji valdžios tarnautojai kartais būna talentu nepasirūmintiys biurokratai, mažiau reikalingi valdžios įstaigoms. Atsisakymas vyresniškumo teisės išjudino ir kitas viešųjų tarnautojų unijas Britų Kolumbijoje.

Streikais išjungė 28.000 mokytojų, nelaukdami darbo sutarties pasibaigimo š. m. gruodžio 31 d. Jų pavyzdžiu pasekė 14.000 pagalbinių personalo — (Nukelta į 8-tą psl.)

BONIFRATRŲ ŠV. KRYŽIAUS ŠVENTOVĖ VILNIUJE, dabar vadinama "Mažąja baroko sale". Joje rengiami barokinės muzikos koncertai. Iki 1925 m. čia buvo laikomos pamaldos lietuviams moksleiviams. Kurį laiką prieš II D. karą čia buvo įrengta ligoninė ir senelių prieglauda. Šventovė pastatyta XVIII š. viduryje

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. R. REAGANAS PIRMAI SAVO KELIONEI AZIJON pasirinko Japoniją ir P. Korėją, iš jos dėl politinių neramumų išjungdamas prez. F. Marcos valdomus Filipinus. Japonijoje jį sutiko jau 82 metų amžiaus imperatorius Hirohitas, kuriam teko būti imperatoriumi ir II D. karo metais, kai Japonija smogė skaudų smūgį Amerikai Pearl Harbore. Pokarinė Japonija yra ištikima JAV bičiulė. Prez. R. Reaganas netgi buvo pakviestas turti žodį Japonijos parlamente. Matyt, prisimindamas pirmąsias branduolinių bombas Hirošimoje ir Nagasakyje, jis įsipareigojo siekti ne tik atominių ginklų apribojimo, bet ir visišką jų panaikinimo. Prez. R. Reaganas taipgi pabrėžė, kad derybose su Sovietų Sąjunga nebus sutikta su sovietinių raketų perkėlimu iš Europos į Sibirą. Pokalbiuose su Japonijos premjeru J. Nagasoniu daugiausia buvo liečiami prekybos reikalai, ypač Amerikai nepalankūs jos balansas. Dėl menkesnės jos vertės Japonijos eksportas šiemet bus beveik \$20 bilijonų didesnis už JAV eksportą Japonijon. Prez. R. Reaganui yra daromas spaudimas suvaržyti japoniškų gaminių įvežimą į JAV. Prekybiniam balansui išlygti jenos vertė turės peržiūrėti JAV finansų sekretorius ir Japonijos finansų ministeris. P. Korėjoje prez. R. Reaganas buvo priimtas prez. Ch. D. Hwano, taip pat kalbėjo parlamente. Čia pagrindinis dėmesys teko komunistei Š. Korėjai, kuri turi net 50 gerai apginkluotų divizijų. JAV nuo pat karo pabaigos 1953 m. P. Korėjoje laiko 40.000 savo karių. Prez. R. Reaganas aplankė demilitarizuotą zoną, kur tuščias plotas skiria abi Korėjas. Pro žiūronus jis stebėjo karinius P. Korėjos įsitvirtinimus, nuo jų būdamas tik kilometro nuotolyje.

Be Andropovo

Spalio revoliucijos metinių proga Maskvos Raudonojoje aikštėje kasmet lapkričio 7 d. surengiamas karinis paradas, kurį ant balkono virš V. Lenino mauzolėjaus priima žymieji partiečiai ir valdžios žmonės. Šiemet visus nustebo J. Andropovo nepasirodymas balkone. Tai pirmas atvejis Sovietų Sąjungos istorijoje, kai kompartijos vadas nepriėmė parado. Pernai ant balkono dar buvo atstovast tikrai silpnas L. Brežnevas tris dienas prieš savo mirtį. Oficialiai buvo pareikšta, kad J. Andropovas yra persalęs. Niekas betgi netiki tokiu pasiteisinimu, nes viešo J. Andropovo pasirodymo jau nebuvo nuo š. m. rugpjū-

Grižta demokratijon

Valdžią Turkijoje 1980 m. sukilimu perėmė kariuomenė, dabar leidusi parlamentą rinkimus. Juos netikėtai laimėjo ekonomisto T. Ozalo sudaryta tėvynės partija, trečioje vietoje palikusi atsargos gen. T. Sunalpo vadovaujamą tautinę demokratų partiją, kurią rėmė dabartinis prez. gen. K. Evrenas. Ši partija buvo įsipareigojusi laikytis karinių valdžios įvestų nuostatų. Pergalę T. Ozalui atnešė jo liberalesnės pažiūros, planuojamos ekonominės reformos. T. Ozalas 1979-82 m. vadovavo Turkijos ekonomijai, dirbdamas su karine vyriausybe. Jam pavyko metinę 100% infliaciją sumažinti iki 30%, atidėti Turkijos skolų mokėjimą (Nukelta į 9-tą psl.)

Kazimierinių metų kongresas Kanadoje

1984 metų rugsėjo 1-2 dienomis Toronte įvyks Religinis Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongresas

Iš lietuvių vyskupų, gyvenančių laisvajame pasaulyje, jau patyrėm, kad sekančieji 1984 metai bus Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero metai, nes sueis 500 metų nuo jo mirties. Tokiai šimtmetinei sukakčiai rengiasi ir Lietuvos, ir išeivijos tikintieji. Kokios iškilmės bus leistos Lietuvoje okupacinės sovietų valdžios, dar nėra žinoma. Daug ko negalima tikėtis, nes šiuo metu religijos persekiojimas Lietuvoje sugriežtintas. Pvz. vysk. L. Povilonis nebuvo išleistas dalyvauti pasaulio vyskupų sinode Romoje. Dėlto išeivijoje rengiamasi šv. Kazimiero sukaktį paminėti plačiu mastu.

Iškilmės Romoje

Pirma didžioji iškilmė bus Romoje 1984 m. kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje. Pats šv. Tėvas Jonas-Paulius II laikys pamaldas ir pasakys atitinkamą žodį lietuviams. Tuo būdu bus išeita į tarptautinę plotmę, ir Lietuvos vardas bei jos ne-laisvė aidės visame pasaulyje.

Toje iškilmėje lietuvių iš viso laisvojo pasaulio rengiasi dalyvauti. Centrinio šv. Kazimiero sukakties komiteto rūpesčiu organizuojamos ekskursijos Romon iš Niujorko, Čikagos, Floridos, Los Angeles, Toronto, Montrealio ir kitų vietovių. Spaudoje skelbiamos įvairių kelionių galimybės, kad maldininkai galėtų pasirinkti sau tinkamiausias.

Šalia pamaldų Romos šv. Petro bazilikoje numatytas pokylis viešbutyje su kultūrinės programa. Tikimasi, kad joje ir galbūt kituose renginiuose dalyvaus ir tautinių šokių grupė "Grandinėle" iš Klevelando.

Iškilmės Š. Amerikoje

Antra didžioji kazimierinių metų iškilmė bus Toronte 1984 m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis. Čia rengiamas Religinis Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongresas. Centrinis šv. Kazimiero sukakties komitetas, vadovaujamas rašytojo inž. Vytauto Volerto, tam reikalui parinko Torontą kaip šiuo metu tinkamiausią vietovę. Jau 1983 m. pradžioje buvo sudarytas kongresui rengti komitetas su jo pirmininku dr. Juozu Sungaila. Po kelių posėdžių išryškėjo ir pagrindinės būsimos kongreso gairės. Numatyta akademinė, liturginė ir meninė programa.

Akademinių programos komiteta stengiasi duoti kongresui gilesnį turinį, kad jis būtų ne vien tik iškilmų grandinė. 1984 m. rugsėjo 1, šeštadienį, yra numatytos dvi paskaitos, svarstybos ir jaunimo vakaras "Royal Yorko" viešbutyje.

Pirmajai paskaitai pakvies-tas kun. prof. Paulius Rabi-kauskas, SJ, iš Romos. Jis tyrinėja šv. Kazimiero gyvenimą pagal Vatikano bei kitų šaltinių duomenis ir rengia ta tema veiklą. Toronte jis kalbės tema: "Šv. Kazimieras naujausių tyrinėjimų šviesoje: jo šventumas ir lietuviškumas".

Antrą paskaitą skaitys žymūs mūsų filosofas, redaktorius, knygų autorius, kultūrininkas dr. Juozas Girnius iš Bostono. Jo tema: "Katalikybės ir ateizmo santykiai praeityje ir dabar". Jis mes žvilgsnį į Lietuvą bei jos išeiviją, palieddamas mūsų dabarties paskirtį.

Numatytos svarstybos (simpoziumas) jaunimui aktualia tema, kuri dar nėra nustatyta. Svarstybos rengti pakviesta

Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, vadovavusi akademinei jaunimo kongreso programai Trento universitete.

Numatytas ir jaunimo vakaras su menine programa, susijusia su šv. Kazimiero gyvenimu bei įvairių sričių jaunų talentų pasirodymu.

Visa ši programa vyks "Royal York" viešbutyje 1984 m. rugsėjo 1, šeštadienį.

Liturginė dalis

1984 m. rugsėjo 2, sekmadienį, 11 v.r., numatytos iškilmingos pamaldos. Jomis rūpinasi liturginė komisija (kun. Aug. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, kun. J. Liauba, OFM).

Vieta pamaldoms dar nėra galutinai parinkta, bet manoma, kad tinkamiausia bus lietuvių kapinių aikštė Mississaugoje, kur prieš keletą metų įvyko ir Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldos. Ten kasmet vyksta ir kapinių lankymo pamaldos, kuriose dalyvauja labai daug tautiečių. Anapilyle yra pakankamai vietos automobiliams. Maldininkams iš Toronto galės patarnauti specialūs autobusai.

Liturginė komisija svarstė ir kitas galimybes pamaldoms. Paaikškėjo, kad rytinėm kongreso pamaldom neįmanoma gauti jokios erdvių šventovės Toronte, o popietinės valandos kongresui nepriimtinos dėl kitų renginių.

Opera-misterija

Stambiausias kongreso renginys bus opera-misterija, specialiai sukurta šv. Kazimiero 500 metų sukakčiai. Libreto autorius — rašytojas ir poetas K. Bradūnas, muzikos — kompozitorius D. Lapinskas. Ji pavadinta lotynišku vardu "Sanctus Casimirus, Patronus Lituaniae" (šv. Kazimieras, Lietuvos Globėjas). Galimas dalykas, ji gaus ir trumpesnį pavadinimą — skambų ir tinkamą praktiniam naudojimui, pvz. "Lietuvos karalaitis", "Dux magnus" ar pan.

Toji opera-misterija originaliu būdu atspindi šventojo Karaliaičio pagrindinius gyvenimo bruožus, iškelia moralinę jo didybę ir susieja jo kovas su Lietuvos dabartimi, netgi su išeivija.

Turinyje yra krikščioniškai patriotiškas. Dėlto okupuotoje Lietuvoje šis veiklas joki būdu negalėtų išvysti šviesos. Jo premjera bus Toronte Ryersono politechnikos instituto teatre 1984 m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis (du spektakliai). Tai ta pati salė, kurioje buvo pastatyta ir iš Čikagos atvežta opera "I

Lituani". Joje telpa per 1.200 žiūrovų. Salė gerai įrengta, turi erdvią sceną, modernią apšvietimo sistemą.

Operos-misterijos organizavimu rūpinasi pats minėto kongreso komiteto pirmininkas dr. J. Sungaila, o meninė dalimi bei režisūra — muzikas D. Lapinskas. Jis buvo atvykęs į Torontą ir čia atliko kaikiuriuos paruošiamuosius darbus.

Jau paaikškėjo, kad kazimierinėje operoje-misterijoje pagrindinius vaidmenis atliks šie solistai-tės: G. Čapkauskienė, S. Žiemelytė, L. Lapinskienė, A. Simanavičius, R. Strimaitis, J. Vaznelis, V. Verikaitis. Šis sąrašas dar pailgės, kai prisidės ir kiti pavadars.

Opera-misterija, žinoma, neapsieis be chorų. Jų vaidmenis atliks Toronto "Volungė", "Aras", Prisikėlimo parchoras ir operinis vienetas iš Čikagos. Kad jų darbas būtų lengvesnis, kiekvienam yra paskirta tam tikra dalis.

Orkestrą teks samdyti Toronte, kaip jau buvo daroma ir praeityje panašiais atvejais.

Reikalinga bus ir dailininkų talka tiek aprangai, tiek dekoracijoms. Pastarosioms paruošti bus naudojamasi moderniaisiais metodais, kurie padeda sukurti norimą vaizdą scenoje iškeliant pagrindinius vaizdo elementus.

Kiti renginiai

Šalia didžiojo renginio — operos-misterijos, rengėjų komitetas svarstė ir kitus renginius. Jau paaikškėjo, kad kongreso išvakarėse įvyks Pasaulio Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės suvažiavimas, kuriam dalyvaus kunigai iš JAV, Kanados ir kitų kraštų. Jis numatytas 1984 m. rugpjūčio 30, ketvirtadienį, "Royal York" viešbutyje. Suvažiavimo programą paruoš JAV ir Kanados Kunigų Vienybės valdybos.

Kongreso rengėjai svarstė ir religinio meno parodos galimybes. Ji turėtų veikti ne tik kongreso dienomis, bet ir prieš jo pradžią bei po jo ilgesnį laiką. Taip pat tiriamos galimybės surengti specialią programą vaikams lėlių teatro pavidalu, kuriame atsispyndėtų kazimierinė tema. Tokio teatro grupė galėtų veikti ilgesnį laiką ir aplankyti didesnes lietuvių gyvenvietes.

Kongreso pokylis

Pagal numatytą planą, opera-misterija 1984 m. rugsėjo 2 d. baigsis apie 6 v.v. Vakara (Nukelta į 7-tą psl.)

Šiame numeryje:

Kovojuame už ateitį

Kai Lietuvoje vyksta tyli kova, negali tylėti ir išeivija

Kazimierinių metų kongresas Kanadoje

Religinis pasaulio lietuvių katalikų kongresas Toronte

Lietuviškos pamaldos Seinuose

Naujo vyskupo dėka pradėtos pamaldos lietuviams bazilikoje

Įvykiai Amerikos sostinėje

"T. Žiburių" bendradarbis apie lietuvių liečiančius renginius

Tarptautinis akademikų kongresas Britanijoje

Pasaulinės organizacijos "Pax Romana" darbai Londone

Baimė palaiko suomių žvalumą

Pranešimas iš Europos apie tvirtesnę suomių laikyseną

Slapta Smetonos veikla 1940 metais

Suomio atsiminimai, kuriuose rašoma ir apie Lietuvą

Buvę Lietuvos piliečiai — Izraelio kariai

Iš pokalbio su Izraelio atsargos generolu Jeruzalėje

Lietuvius išeivis naujų įžvalgų įšiekiojime

Jaunųjų akademikų savaitgalis Čikagoje — paskaitos ir diskusijos

Lietuvos filmai nepatenka Amerikon

Okupuotoje Lietuvoje gaminami filmai pasaulio nepasiekia

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuviškos pamaldos Seinuose

Po ilgų kovų jos pradėtos laikyti 1983 m. spalio 16 dieną naujojo
Lomžos vyskupo Juliaus Paetzo potvarkiu

Iš Suvalkų trikampio gau-
tas šis laiškas: "Turiu praneš-
ti pagaliau Jums gerą žinią.
Spalio 16 d. buvo pirmos Mi-
šios lietuvių kalba Seinų bazi-
likoje. Tą žinią viešai pa-
skelbė spalio 9, sekmadienį,
pamaldų metu. Priede siunčiu
Jums nuorašą to rašto, kuris
buvo skaitytas spalio 9, ir nuo-
rašą laiško kun. Macekui, ku-
ris turi aptarnauti lietuvių
Seinų parapijoje".

Laiškas klebonui

Štai vertimas Lomžos vysku-
po laiško, rašto 1983 m. spa-
lio 7 d. kunigui Macekui, Smal-
lėnų klebonui, kuriam paves-
tos lietuviškos pamaldos Sei-
nų bazilikoje.

**DIDŽIAI GERBIAMAS IR
BRANGUS KUNIGE KLE-
BONE!**

Remdamasis ankstyvesniais
patvarkymais ir provincijo-
lo kunigo Leonardo Glovackio
sutikimu (kun. J. J. Macek yra
oblatų vienuolių narys,
Red.), paveid kunigui klebo-
nui atnašavimą šv. Mišių lie-
tuvių kalba ir teikimą šv. sak-
ramentų mažojoje Seinų bazi-
likoje (yra dvi rūšys bazilikų
— didžiosios ir mažosios; sei-
niškė priklauso prie mažųjų,
Red.).

Minimas kunigo paslaugas
teiksime pagal sutartus nuo-
status per susitikimą vyskupo
rūmuose Lomžoje 1983 m. spa-
lio 4 d. ir sužymėtus to susi-
tikimo protokole.

Šiandieną siunčiu per kuni-
gą kanclerį L. Brzestovskį ir
kunigą notarą dr. Tadą Sli-
wowskį Jums, gerbiame klebo-
ne, nuorašą to protokolo ir
"Lomžos vyskupo žodį", kuris
bus perskaitytas šv. Mišių me-
tu Seinų bazilikoje ir parapi-
jos ribose esančiose koplyčio-
se 1983 m. spalio 9, sekmadie-
nį.

Dar kartą reiškiu gilią pa-
dėką mielajam kunigui klebo-
nui už sutikimą teikti kunigiš-
kas paslaugas sielovadinio
Seinų parapijos darbo rėmuo-
se.

Reikšdamas Jums, kunige
klebone, savo pagarbą, jun-
giu savo maldas ir ganytoji-
nį palaiminimą. Juliusz Paetz,
Lomžos vyskupas."

Iš vyskupo laiško

Savo ganytojiniam laiške
Seinų parapijiečiams vysk.
J. Paetz, priminęs K. Bendri-
jos užduotį skelbti Evangeliją
visom tautom, sako:

"Turiu galvoje jus, mieli sei-
niečiai. Seinų žemė ir miestas
priklauso lenkų ir lietuvių
bendruomenėms.

Minėtų tiesų bei motyvų švie-
soje noriu jums šiandieną pra-
nešti, kad nuo spalio 16 d. kiek-
vieną sekmadienį ir šventadi-
nį šioje garbingoje Seinų
bazilikoje šv. Mišios bus at-
našaujamos ir lietuvių kalba
14 valandą.

Jau mano pirmtakas a.a. vys-
kupas Mikalojus Sasnowskis,
rūpindamasis dvasine lietu-
vių gerove, pavedė šv. Mišių
atnašavimą lietuvių kalba šv.
Marijos Mergelės šventovėje
Seinuose ir šv. Bartolomėjaus
šventovėje Žagariuose. Man
sprendimas yra tęsinys sie-
lovadinio rūpestio visa Sei-
nų parapijos bendruomenė.
Šv. Mišios lietuvių kalba Ap-
lankymo bazilikoje Seinuose
nė kiek nepakeičia dabarti-
nės Seinų parapijos struktū-
ros. Jos (Mišios) tikslai pra-
turtins parapijinę Seinų sei-
mą atnašavimu šv. Mišių au-
kos kalba tos bendruomenės,
kuriai ji yra protėvių kalba.

Toji parapijinė Seinų sei-
ma yra ir pasilikusi viena ir
nedaloma tikėjimo, vilties ir mei-
lės bendruomenė. Mus visus
jungia, anot šv. Pauliaus žo-
džių, "vienas Viešpats, vienas
krikštas, vienas tikėjimas"
(Ef. 4,5).

Brangūs broliai ir seserys
Seinų parapijiečiai! Šioje pa-
rapijos šventovėje — sei-
niškėje Aplankymo bazilikoje iš-
sipildys pranašiški Marijos
žodžiai: "Palaiminta mane va-
dins visos tautos". Joje lenkai
ir lietuviai reikš savo meilę
Dievui ir Jo Motinai. Čia visa
parapijinė šeima giedos gar-
bės giesmes bendrajai Motinai.

Šiai parapijinei šeimai, vie-
nai ir nepadalintai, tarnauja
ir tarnaus Seinų klebonas ir
dekanas, seišniškės kapitulės
kanauninkas — kunigas pre-
latas Stanislovas Rogowski."

Mylimai Mamytėi

a. a. EMILIJAI MAČIENEI

mirus,

jos vyrą, sūnų BERNARDĄ ir jo žmoną DANUTĘ —
Hamiltono parapijos choro narius, jų šeimą bei gimines
nuoširdžiai užjaučiame —

Hamiltono Aušros Vartų
parapijos choras

Mobawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakare

Ivykiai Amerikos sostinėje

Renginiai, liečiantys Lietuvą, lietuvių ir kitų pavergtų kraštų žmones

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Prabėgo viena karščiausių
istorijoje vasarų Š. Amerikos
žemyne. Kaimyninėje Baltimo-
rėje neseniai buvo didžiulė
šventė, nes jos "Orioles" beis-
bolo komanda laimėjo pasauli-
nį čempionatą. O mes, Vašing-
tone ir jo apylinkėse gyvenan-
ty lietuvių, nevienas praėjus-
ios vasaros sezono įvykių rai-
dą kaip tik pradėjome toje pa-
čioje Baltimorėje, kur nese-
niai liejosi džiaugsmas, šam-
panas ir alus, įžiebt "Orioles"
beisbolo komandos pergalių.

Lietuvių festivalis

Baltimorės miestas, kuria-
me yra nemaži etninių grupių
telkiniai, yra garsus įvairių
tautybių festivaliais. Lietu-
vių festivalis įvyko birželio
4-5 d. Baltimorės lietuvių
šio didžiulio metinio festiva-
lio proga kartu paminėti ir lie-
tuvių trėmimą į Sibirą. Jie gali
didžiulius, kad jų graži, goti-
kinė katalikų šv. Alfonso šven-
tovė stovi beveik pačiame
miesto centre, o toliau, už ke-
liolikos skerstgatvių, yra ir
nuosavi Lietuvių Namai su
atnaujintomis saleimis, lietu-
vių kultūros muziejumi ir kitais
įrengimais, taip pat ir miesto
valdybos įrengtu parku, pava-
dintu "Little Lithuania".

Taip kiekvienais metais
antroji lietuvių festivalio
diena — sekmadienis prade-
dama Mišiomis šv. Alfonso
šventovėje už pavergtą Lie-
tuvą ir tuos, kurie kentejo
ir mirė Sibiro tremtyje. Mi-
šios būna atnašaujamos lie-
tuvių kalba, lietuviškas gies-
mes giedant Baltimorės lietu-
vių chorui "Daina". Su vėlia-
vomis dalyvauja JAV karo ve-
teranų lietuvių posto nariai,
tautinių šokių grupių ir kitų
lietuvių organizacijų atstovai.
Per tas Mišias giliai patrio-
tinį pamokslą apie Lietuvą pa-
sako šv. Alfonso liet. parapi-
jos klebonas, JAV gimęs kun.
A. Dranginis, visos Marylan-
do valstijos katalikų JAV ka-
ro veteranų kapelionas. Jis
taip pat turi gražų balsą ir
yra "Dainos" choro narys."

Po Mišių miesto policija
sustabdo judėjimą kaikiuriose
gatvėse, ir ilga lietuvių eise-
na su vėliavomis priekyje gat-
vių viduriu žygiuoja į festiva-
lio aikštę. Ten laukia daugybė
prekystalių su valgiais, gėri-
mais, įvairiais suvenyrais, lie-
tuviškomis knygomis. Savo pre-
kystalius turinčios lietuvių
organizacijos ten gerokai pasi-
pildo iždus. Festivalių metu
būna oficialios programos,
augštesnio ar žemesnio rango
amerikiečiai dignitoriai ta-
ria žodį apie Lietuvą. Balti-
morės lietuvių tautinių šokių
grupės pašoka tautinių šokių.
Į lietuvių festivalius kiek-
vienais metais atsilanko Bal-
timorės miesto burmistras
Schaeferis. Porą kartų teko
sutikti Marylando valstijos
gubernatorių Hughes su žmo-
na, JAV kongreso atstovė B.
Mikulski ir kitus. Žodžiu,
Baltimorės lietuvių festiva-
liai yra garsūs ir organizaci-
joms duoda gražaus pelno.
Mat festivalių lankytojų di-
džiąją dalį sudaro amerikie-
čiai.

Baltuosiuose Rūmuose

"TŽ" skaitytojams jau žino-
ma, kad birželio 13 d. į Bal-
tuosius Rūmus Vašingtone, kai
prezidentas R. Reaganas pasi-
rašė antrąjį Baltiečių Laisvės
Dienos paskelbimo aktą, buvo
pakiesta per 200 lietuvių,
latvių ir estų atstovų. Jie ne
tik išgirdo jiems kalbantį pa-
tį prezidentą R. Reaganą, bet
taip pat prie vaišių galėjo
ilgiau Baltuosiuose Rūmuose
pabuvoti. Šiaipjau eiliniam
piliečiui, norint ten patekti,
reikia ilgokai eilėje pastovė-
ti. Tačiau kartu tenka ir kiek
nustebti, kad šį baltiečių pri-
ėmimą Baltuosiuose Rūmuose
ir prezidento jiems pasakytą
drąsą bei atvirą kalbą nutylė-
jo amerikiečių informacijos
organai, nors šiomis dienomis
apie Lietuvą vykstantį kun.
S. Tamkevičiaus teismą jie
placiai rašo bei kalba.

Jaunimo demonstracija

Po priėmimo Baltuosiuose
Rūmuose kitą dieną — birželio
14 baltiečių jaunimo automobi-
lių vilkstinė su plakatais
važinėjo sostinės gatvėmis,
dalijo informacinius atsisau-

kimus apie Baltiečių Laisvės
Dieną. Ispūdingiausias įvykis
buvo vakare, kai lietuvių, lat-
vių ir estų jaunimas susirinko
po atviru dangumi prie Poto-
mako upės. Čia prezidento
Reagano raštą perskaitė Bal-
tųjų Rūmų ryšininkas etninėm
grupėm ir katalikam Linas Ko-
jelis. Trumpą žodį taipgi tarė
Andrius Eiva, kuris, Vašing-
tone apylinkėje apsigyvenęs,
nenuilstamai telkia pagalbą
afganistaniečiams partiza-
nams paremti.

Po trumpos programos
vakaro prieblandoje ir de-
gančių žvakučių šviesoje
jaunimas sugiedojo latvių
giesmę, po jos "Lietuva bran-
gi" ir į Potomako upę nuleido
jį nupintą ažuolo lapų vai-
niką su trimis degančiomis
žvakutėmis, simbolizuojan-
čiomis Lietuvos, Latvijos
ir Estijos žmonių lūkesčius.

Tai buvo viena išpūdingųjų
baltiečių jaunimo demons-
tracijų JAV sostinėje.

Birželio 25 — liepos 2 d.d.
Čikagoje vyko Antrosios
Pasaulio Lietuvių Dienos,
kuriose dalyvavo nemažai
vašingtoniečių bei baltimo-
riškių, kai tuo tarpu "Ame-
rikos Balso" radijas iš Va-
šingtono per satelitus į Lie-
tuvą siuntė naujausius pra-
nešimus apie tai, kas vyksta
Čikagoje.

Pagerbtas pareigūnas

Čikagoje pasibaigus didžia-
jai lietuvių šventei — Pasau-
lio Lietuvių Dienoms, lietu-
viai išsikirstė vėl savo ke-
liais. Sugrįžo namo ir vašing-
toniečiai, pilni išpučių. Tada
liepos 17 d. pavakare Vašing-
tone gyvenantis JAV lietuvis
advokatas Ernestas Raskaus-
kas ir savo įstaigą Massachu-
setts gatvėje Vašingtone, ku-
rioje susispietusių įvairių
šalių ambasados, sukvietė
apie šimtą lietuvių, latvių,
estu, ukrainiečių, amerikie-
čių ir kitų tautinių grupių
atstovų pagerbti augstoms pa-
reigoms Baltuosiuose Rūmuo-
se paskirto Lino Kojelio.
Pagerbimas aristokratiškoje
aplinkoje vyko be jokių ofi-
cialių kalbų, tik pakeliant
tostus ir paspaudžiant ranką
tam jaunam, maloniam vyriui,
iškilusiam į gan augštą parei-
gavietį.

Veiklus advokatas

Praleidom tame priėmime
trejetą valandų, užsimezgė
naujos pažintys ir kartu teko
artimiaus pažinti jauną advoka-
tą E. Raskauską, kuris, nors
lietuviškai ir nekalba, tačiau
yra aktyvus lietuvių tautinės
bendruomenės narys. Jo ir ki-
tų didelių pastangų dėka Va-
šingtone buvo įsteigta lietu-
vių katalikų misija ir jau treji
metai paskutinį kiekvieno mė-
nesio sekmadienį 2 v.p.p. Tri-
jų Karalių šventovėje George-
towne atnašaujamos Mišios
lietuvių kalba, o po Mišių
parapijos salėje prie kavos
ir vyno vyksta tradicinis
lietuvių susibūrimas. Har-
vardo universiteto doktoran-
tai dr. R. Kondrotui plati-
nui yra garsūs ir organizaci-
joms duoda gražaus pelno.
Mat festivalių lankytojų di-
džiąją dalį sudaro amerikie-
čiai.

Lietuvos pasiuntinybėje
Liepos 10 d. Lietuvos atsto-
vas Vašingtone dr. Stasys
Bačkis su žmona į Lietuvos
pasiuntinybės rūmus priva-
čiam pobūviui pakvietė apie
50 savo draugų bei pažįsta-
mų. Tai buvo Bačkių šeimos
subėgimo į vieną židinį šven-
tė. Iš Paryžiaus į Pasaulio
Lietuvių Dienas Čikagoje
buvo atvykęs Bačkių sūnus
Ricardas su žmona Žilvile ir
keturiais vaikučiais, o iš
Romos pas tėvus atvyko prel.
Andrius Bačkis, augstas Va-
tikano pareigūnas. Tad, ša-

lia giminės sukvietus tokį
artimų svečių būrį į atnau-
jintus ir vėsinamus pasiun-
tinybės rūmus, susidarė to-
kia maloni ir draugiška at-
mosfera, kad nė nepamatė,
kaip prabėgo kelios malonios
ir neužmiršamos valandos.
Kaip tik tame pobūvyje iš
prel. A. Bačkio lūpų teko iš-
girsti žinią, kad Seinų bazi-
likoje bus laikomos lietuviš-
kos Mišios, jei kokių kliūčių
nesudarys vietos klebonas.
Kiek vėliau šią gerą naujieną
paskelbė ir "TŽ", gal labiau-
siai sielojėsi lietuviškomis
Mišiomis Seinų bazilikoje.

Bačkių šeimą visų susirinku-
sių vardu pasveikino Atei-
tininkų Federacijos vadas
Juozas Laučka. Kartu buvo
suzinota, kad rugpjūčio 12 d.
Ona ir dr. Stasys Bačkis švęs
vedybinių gyvenimo 50 m. su-
kaktį. Jų santuoką 1933.VIII.12
Užpalių šventovėje palaimino
kun. Kazimieras Barauskas,
vėliau ilgą laiką redagavęs
dienraščio "Draugas" 1 pus-
lapį. Vedybinės sukaleties
proga prel. A. Bačkis Mišias
atnašavo JAV katalikų tau-
tinėje šventovėje Vašing-
tone įrengtoje lietuvių Ši-
luvos koplyčioje.

Dėmesys pavergtiesiems

Liepos 20 d. į Cannon var-
do kongreso įstaigų rūmus
prie Kapitolio susirinko
apie 200 baltiečių, ameri-
kiečių ir kitų, jų tarpe keli
JAV kongreso nariai, pami-
nėti Pavergtųjų Tautų Savai-
tės. Kvietimus į šį minėji-
mą pasirašė kongresinio "Ad
hoc" komiteto Baltijos šalims
ir Ukrainai kopirmininkai —
kongresmanai Don Ritter iš
Pensilvanijos valstijos ir
Brian Donelly iš Massachu-
setts.

Šiame minėjime-priėmime
įvadinę kalbą pasakė adv. E.
Raskauskas. "Ad hoc" komite-
to kopirmininkas Don Ritter
ilgesniame žodyje priminė
tai, kad yra daug žmonių
JAV kongrese ir vyriausybėje,
kurie netiki, jog Lie-
tuva, Latvija ir Estija amži-
nai liks vadinamosios sovie-
tinės imperijos dalimi.

Kongreso narys Benjamin
Gilman iš Niujorko valsti-
jos prašė jam teikti žinias
apie sovietų vykdomą laisvų
cenzūrą bei jų konfiskavi-
mą. Linkėjo ištvėrmės, kol
Baltijos valstybės ateis
laisvės diena.

Baltųjų Rūmų vardu kalbėjo
Linas Kojelis, po jo — "Ame-
rikos Balso" vicedirekto-
rius Melvin Levitsky, paste-
bėdamas, kad "AB", kuris jau
32 metus kasdien perduoda
programas ir lietuvių kalba,
gina žmogaus teises, teik-
damas ypač pavergtų tautų
žmonėms teisingas informaci-
jas.

Tokie minėjimai pačioje
sostinės Vašingtono širdyje
— Kapitolyje ar JAV senato
bei kongreso įstaigų rūmuo-
se pastaruoju metu nėra jau
tokie atsitiktiniai, ypač dabar,
kai per 80 JAV kongreso na-
rių susibūrė į "Ad hoc" komi-
tetą Baltijos šalims ir Uk-
rainai. Kartu labai miela,
kad su tais įtakingais žmo-
nėmis vis tvirtesnį ryšį už-
mezga jaunimas. Lietuvių pa-
reigūnų rasime ir kaikiurių
senatorių bei kongreso narių
štabuose.

Pianino technikas

A. BRICKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus
pianinus, pagelbėti juos perkant
arba parduodant.
Skambinti 255-9924 Toronto.

DAŽYTOJAS- DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka
išores ir vidaus dažymo bei po-
pieriavimo darbus. Skambinti
vakarais po 6 v.v. 769-7044 To-
ronte, KAROLIS ABROMAITIS

Mylimai Mamytėi

a. a. EMILIJAI MAČIENEI

mirus,

vyrą JONĄ, sūnų BERNARDĄ su šeima, gimines ir
artimuosius giliai užjaučiame —

Hamiltono Aušros Vartų
parapijos taryba

**A+A
BRONIUI ŠVEDUI**

mirus,

reiškiamame nuoširdžiausiu užuojautą žmonai Vandai,
dukrai ir kitiems artimiesiems —

Čikaga, IL

Janė ir Raimundas Merkiai

**A+A
KAZIMIERUI STUNDŽIAI**

netikėtai iškeliavus amžinybėn,

žmoną JADVYGĄ, Lietuvoje brolių JUOŽĄ ir sesutes,
visus artimuosius giliai užjaučiame —

Ag. A. Panumiai

O. P. Meškauskai

I. P. Baronai

**A+A
KAZIMIERUI STUNDŽIAI**

staiga iškeliavusiam amžinybėn,

žmoną JADVYGĄ, gimines ir artimuosius giliai
užjaučiame bei kartu liūdime —

Bronė, Bronius ir Algis
Venslovai

Stoney Creek, Ontario

**A+A
LEONUI MEŠKAUSKUI**

mirus,

jo žmonai KATARINAI, dukrai VIOLETAI, sūnui
LEONUI ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią
užuojautą —

Genė ir Antanas Dirsės,
St. Petersburg, Fla.

Loreta Dirsytė,
Hamilton, Ont.

A+A

LIUDVIKUI MUSTEIKIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolius — kun. LEONARDĄ ir dr. ANTANĄ su
šeima nuoširdžiai užjaučiame —

B. I. Luomonai
J. O. Macijauskai

P. Z. Linkevičiai
A. Z. Vaičiūnai

A+A

KRISTINAI BRAZLAUSKIENEI

Lietuvoje mirus,

jos sūnui JONUI ir dukterims su šeimomis
reiškiamame giliai užuojautą —

J. A. Aušrotai

J. P. Butkai

K. O. Kudukiai

P. A. Stygos

S. I. Navickai

B. L. Zabulioniai

E. Paulionienė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmen-
is ir skulptūros darbus — greitai ir meni-
škai. Užsakymus atliekame pagal projek-
tą ir taip pat turime didelį pasirinkimą
pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą menišką darbą
pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Ir Suomija boikotavo lėktuvų skrydžius į Maskvą, kai buvo nušautas keleivinis Š. Korėjos lėktuvas

Žurnalisto nuomonė

Nė, negu jos pietinių Maskvos
jungą nešančių kaimynių.
Joms neįmanoma galvoti apie
kokį nors Suomijos pavyzdžio
pamėgdžijimą. Nepriklauso-
mybė joms atrodo vėl tokia pa-
tuojia, kaip ir prieš I D.
karą. Tačiau tai nereikšia,
kad Lietuvos žmonių nedomin-
tų šiandieniniai Suomijos po-
litikos reikalai.

kas tuo buvo ustebintas ir manė, kad tai nepaprastas įvykis, nes pirmą kartą po II D. karo Suomija viešai parodė savo moralinį atsiribojimą nuo Sov. Sąjungos. Šitas viešas prisidėjimas prie Vakarų pasipiktinimo iš tikrųjų regimai parodė augantį Suomijos pasitikėjimą savimi. Tai, žinoma, nereiškia kokio nors griežto posūkio Suomijos užsienio politikoje — jis žymi tylus poslinkius, kurie keičia Suomijos vaidmenį tarptautiniame gyvenime. Suomija jau nebėra tyli sovietinės galybės auka — ji veikliai įsijungia į tarptautinės politikos žaidimą.

Reaganā nei ginkļu, nei paskulo, nei ypatingo palankumo sąlygu. Savo apsilankymu jis norėjo paprasčiausiai atsverti savo pirmąjį oficialų vizitą Maskvoje, kur jis lankėsi birželio mėnesį, ir tuo pabrėžti Suomijos „nepriklausomą neutralumą“.

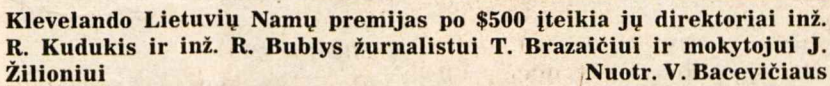
TU proga

nkinių parapijos

ionę į

ŽEME

dienomis

M. BAJORINAS valdyba panaikino Anglijos L.

VLIKas (dar Vokietijoje) tada pasiūlė mums palikti DBLS kaip ir iki šiol, tik pakeisti vardą į L. Bendruomenę. Kaikam toks pakeitimas gali atrodyti labai natūralus, bet ne Anglijos lietuviams, kuriems ir pats Sąjungos vardas buvo simbolizavęs mūsų darnaus sugyvenimo ir aktyvios veiklos nuo pat Sąjungos įsteigimo.

Taip įsteigta D. Britanijos Lietuvių Bendruomenė ilga laiką veikė sėkmingai ir nebuvo jokios "rivalizacijos", kaip rašo J. Kojelis. Bendruomenės pirmininku būdavo išrenkamas Sąjungs pirmininkas, kaip didžiausios organizacijos atstovas. galimas. Estai jau seniai neturi nė vieno diplomato pasiuntinybėje — ten dirba buvęs pasiuntinybės tarnautojai. Lietuvos pasiuntinybėje tarnautojų nėra tad padėtis gali būti tragiška.

Prie Otto von Habsburgo dekolonizacijos rezoliucijos

J. Kojelis rašo, kad PLB numesta į šiukšlių dėžę.

Išskrenda iš Toronto "Alitalia" lėktuvu kovo 1 į Romą ("Midass" viešbutis, 5*). Kovo 2 ir 3 – Romos (domybės, kovo 4 – iškilmingos šv. Kazimiero metų pamaldos, kurias laikys Šv. Tėvas Jonas-Paulius II Šv. Petro bazilikoje; kovo 5 – šv. Pranciškaus giminė Asyžius, kovo 6 – Roma, kovo 6 – Egipto sostinė Kairas ("Holy Day Inn" viešbutis, 5*), kovo 7 – piramidės, kovo 8 – autobusų į Jeruzalę per dykumą, kuria Šv. Seima keliavo į Egiptą (nakvynė Šv. George viešbutyje 5*); kovo 8-16 Jeruzalė, Betlėjus, Nazaretas, Negyvyto jūra, Taboro kalnas, Alyvų sodas, Kryžiaus kelias ir kt. Kovo 16 – į Romą, kovo 17 – į Torontą.

Informacijos ir registracijos reikalais kreiptis (parapijų raštines: Prisikėlimo (1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, tel. **416 - 533-0621**) arba Lietuvos Kankinių (494 Isabella Ave., Mississauga, Ont. L5B 2G2, tel. **416 - 277-1270**).

Registruotis iki 1983 m. gruodžio 1 dienos.

Britanijās Londone (vyko "Pax Romana" kongresas, kuriamē buvo užsimota atimti balsavimo teisę tremties organizacijoms)

1983 m. rugsėjo 14-21 d.d. vyko 24-tasis "Pax Romana" kongresas Londone, puikiojo Digby-Stuart College of the

"Pax Romana" pirm. prof. aiškino politinio emigranto
Felix Marti, ispanas, pasakė pareigas savo valstybei prof.
atidaromąją ir paskutinę savo Lucien Morreu iš Louvain —
talbą, nes jam teko vadovauti la Neuve, Belgijoje.
tį organizacijai net 8 metus. Prieš kongresa mane aprūpi-

Po pamaldų susipažinimo vakarienėje pradėjom sudaryti pažintis. Aš buvau įgaliojamas būti tik stebėtoju Lietuvių Ateitininkų Sendraugių Sąjungos, tačiau buvau priimtas galbūt daugiau negu stebėtojas – man neleidė tik balsuoti, bet kalbėti galėjau kiek norėjau (nedaugiau kaip 5 minutes vienu kartu).

Kongrese dalyvavo iš 58 valstybių 240 atstovų: Afrikos 14 valstybių 32 atstovai, Azijos 8 valstybių 21 atstovas, Australijos 2 valstybių 3 atstovai, Europos 14 valstybių 69 atstovai, Pietų Amerikos 13 valstybių 27 atstovai, Š. Amerikos 8 atstovai. Egzistinės federacijos iš penkių valstybių turėjo 23 atstovus. Specialūs sekretorijatai turėjo 17 atstovų.

Buvo 10 įvairių komisijų, kurios turėjo paruošti sekantiems ketveriems metams "Pax Romana" veiklų gaires. Paruoštaoms projektams pasisekė egzistuoti federacijoms padaryti net trejetą pastraipų dėl Ry-

Prisiminė lietuvius
Sėnesienį "Pax Romana" veikėjai teiravosi, kodėl dr. V. Vygantas šiame kongrese nedalyvauja. Net Louisa D. Kirchner iš Connecticut universiteto pakėlė gariai piktąstį.

dr. A. Ramūna-Paplauskā. Fremties organizāciju atstā-

KALEDINĒS DOVANOS GIMINĒMS LIETUVOJE

Pulki dovana 1983 metu Kalēdoms siuntinvs nr. 3 – 1983

England, 3 metrai geriausių šikinių aksomo suknelių, 3 svaras geriausių vilninių "Mohair" siūlų; 2 metrai "crimplene" medžiagos sukneliai; 1 pora "Wrangler" geriausių "denim jeans"; 1 pora "Levi" velveto džinsų; vyriški ieseiginiai marškiniai arba bliuskutė. Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu **\$440.00.**

Į šį siuntinį dar galima įdėti 7 svarus įvairių prekių, pavyzdžiui, medžiagos galima įdėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Zemiau siulome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):	
Avikailai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio	
kailio pamušalas, graži apikaklė, sveria 5 svarus	\$242.00
Avikailai, tikro kailio viršus ir pamušalas, sveria 6 svarus	440.00
Dirbtinio minko kailis apsiaustui, De-Lux, 3 metrai,	
sveria 5 sv.	110.00
Džinsai rumbuto velveto	46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	48.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	13.00
Sudedamasis lietsargis	13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	48.00
Puiki medžiaga suknelei	44.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 metrai	73.00
Aksomo medžiaga eilutei, dvigubo ploto, 3 metrai	88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	73.00
.....	88.00
.....	110.00

Šie maisto gaminiai leidziami siņsti su drabuziņš:
1 sv. arbatos — \$9.00, 1 sv. kavos ("nescafe") — 13.00, 2 sv. pupeliņķ kavos — 15.00, 1 sv. šokolado — 7.50, 40 cigaretiņķ — 5.50.
Sudarant siņtiniņ su nosuņziura, reikiņ pardiēti persiņtumiņ \$57.00.
Siņčiņame pramoņģiņ ir kitokis muzikos pķķsteles.
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpiniņkaujame iņsirupinant Lietuvoj gyvenanciomis žmonoms pensijas, persiņčiame palikimus i Lietuva prekēmis arba valuta.

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592.

vai gynėsi, jiems smarkiai talkino Vokietijos, Belgijos, Olandijos, Liuksemburgo, Austrijos atstovai. Priešingi buvo labiausiai Pietų Amerikos atstovai ir iš dalies afrikiečiai. Pastarieji įrodinėjo, kad tos Rytų Europos valstybės negalėtų būti atstovaujamos valstybių pagrindu. Tam davė akstiną Lenkija, turėjusi šalia egzistinio "Veritas" atstovo dar ir Stanislova Latekį iš Krokuvos, kuris atstovavo katalikų intelektualų klubų sąjungai. Iš Jugoslavija turėjo savo delegaciją.

Daugeliui nebuvo aišku, kodėl vienos valstybės iš už geležinės sienos gali atsiųsti savo atstovus, o kitos ne! Po trijų balsavimų klausimas buvo paliktas svarstyti sekančiam kongresui po 4 metų.

“Pax Romana” vadovybės rinkimai atnešė staigmeną. Buvo du kandidatai į pirmi-
ninkus – Hebertus Dessloch-
(Vokietija) ir Manuela Silva
(Portugalija). Pirmą kartą
“Pax Romana” istorijoje mo-
teris tapo pirmininke. Ji yra
51 metų amžiaus, kalba pen-
kiomis kalbomis, dabartiniau-
metu profesorijaujanti Lisa-
bonos universitete ir dirbanti
Portugalijos švietimo minis-
terijoj generaline inspektore.
Vokietis, teisės daktaras, pra-
laimejęs rinkimus, pasveikino
išrinktąją, primindamas, esą
niekas negalės sakyti, kad vy-
rai valdo “Pax Romana”.

Išrinkti 5 vicepirmininkai — anglas William Kenyon — UNESCO, Afrikos — James Quayepoli, Asijos — George

Vilgelgas, Euporosas — Konradas dar Bruggenas, P. Amerikos — Marie del Carmen Uribe, Australazijos — William Neville (jis, matyt, turi lietuviškus draugus, nes labai gerai žino apie "Kroniką" ir visą padėti Lietuvijoje). Kiekvienas žemynas turės išrinkti du atstovus valdybion iš savo tarpom ir pranešti generaliniam sekretoriui Ženevoje.

2 Kongreso metu vyko atskiri kiekvieno žemyno posėdžiai. Europos posėdžiai buvo patys įdomiausi, nes juose buvo svarstoma, kaip nepasiduoti P. Amerikai ir Afrikai. Lenkai turėjo atskirą viešą susirinkimą, į kurį atsilankė per 200 atstovų pasiklausyti iš Lenkijos atvykusio atstovo Stanislovo Lateko.

Kiekvienā kongreso vakarā
 buvo atnaušajamos Mišios.
 Afrikiečiai mēdēsi pagal sa-
 vo tradīcijas (giesmēs ir bū-
 nū muzika), P. Amerikos atsto-
 vams Mišias laikē arkiv. Car-
 los Parteli iš Monteideo. Jos
 turbūt buvo pačios ļautriosios.

nes dalyviai jausmingai giedoję ir dar jausmingiau rankomis ploję. Europiečiams Mišias atnašavo prancūzijas Bruno Heine. Buvo panaudota net 14 kalbų, įskaitant ir lietuvių. Giesmės buvo vokiškos, ispaniškos, portugalishkos ir itališkos. Azijiečių pamaldose dvelkė rytietiškās stiliūs. Niekuomet nemačiusiems buvo labai įdomu.

Jausmingiausios Mišios bu-
vo kongreso pabaigoje, kai
240 atstovų sujungtomis bei
iškeltomis rankomis giedoję
"Tėve mūsų" kiekvienas savo
kalba.

Kongreso metu vyko katalikų dailininkų sąjungos menų paroda, koncertai, priėmimai pas Vestminsterio kardinolą B. Hume ir kitur.

Tos aštuonios dienos prabėgo kaip aštuonios valandos. Buvo verta ten dalyvauti. Jei-
gu nebūtų buvę nė vieno lie-
tuvio, turbūt niekam nebūtų
atėję nė į galvą, kad yra Lie-
tuva!

Optical Studio

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
 (prieš Lietuvii Namus)
Telefonas 535-6252
 Greitas patarnavimas, neaugštos
 kainos. Gaunami kontakto lešiai
 (contact lenses).

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PRIVILEGIUOTI SVEČIAI

Šioje skiltyje jau esame rašę apie ekskursantų grupę iš JAV, kurios dalis rugsėjo 23 d. lankėsi savaitraščio "Literatūra ir Menas" redakcijoje. Daugiau informacijos pateikia "Gimtasias Kraštas" spalio 10 d. laidoje aštuoniomis nuotraukomis, Sigitos Vaitiekutės ir Julijos Musinskienės reportažu "Daug pamatėme..." Turistų grupę, "Tėviškės" draugijos pakvietę dešimties dienų viešnagai, sudarė: A. T. Antanaitis, V. K. Kelertienė, J. J. Šmulskis, M. Stankūnienė, D. Sruogaitytė-Byllienė, J. Pivorūnas, A. Tonkūnas, S. Stasišienė, A. M. Aistienė, V. Paupešas, A. Kežys, vadovas L. L. Muckūnas, E. A. Sakadolskienė, R. ir J. Spurgiai, R. S. Kaminskaitė, N. O. Remeikytė, E. Kriauciūnienė, K. Martinkus ir K. Jazbutis. Be viešnagės Vilniuje, jiems buvo leista lankytis Druskininkuose, Kaune, Rumšiškėse, Trakuose, Anykščiuose.

VIEŠNAGĖS DETALĖS

Vilniuje buvo susipažinta su senamiesčio gatvelėmis, naujaisiais sostinės rajonais, teatrais, muzėjais, parodų salėmis, beveik 9.000 studentų turinčiu universitetu. Kaune svečius stebino pagražėjusi, pėstiesiems atiduota Laisvės alėja, M. K. Čiurlionio ir kiti muzėjai. Liaudies buities muzėjuje Rumšiškėse buvo aplankytos senosios sodybos, bet neteko susipažinti su etnografiniu teatru, jau užbaigusių vasaros sezoną. Druskininkuose svečiams iš JAV parodytas M. K. Čiurlionio paminklas, muzėjumui paverstas jo namelis, "Lietuvos" sanatorija su gydyklojais, Ratnyčėle, panemunės pušimis. Aplankytas ir miško muzėjus "Girios aidas". Viešnagė Trakuose neaprašoma, bet jie dabar yra garšūs atstatyta savo pilimi, kuri turbūt labiausiai domino svečius. Vienos dienos išvykoje į Anykščius minimi Šventosios slėniai, rudens spalvomis besidažantys Anykščių šilėlis, vysk. A. Baranauko klėtelė, A. Vieniūlio-Zūkausko muzėjus, gimtieji J. Biliūno namai Niūronyse, neseniai atidarytas Arklų muzėjus, Liudiškių pilialkalis ir Puntukas. Vilniuje įvykusiam atsisveikinimui su šimti padariusia "Tėviškės" draugija kalbėjo grupės vadovas L. Muckūnas, dėkodamas ir vildamas, kad tokių kelionių bus susilaukta daugiau. Lig šiol grupinėmis ekskursijomis "Tėviškės" draugija atskleidė turistus daugiausia iš V. Vokietijos, kuri didžiąją dalį sudarėdavo Vasario 16 gimnazijos moksleiviai. Dabar išimtis buvo padaryta ir L. Muckūno vadovaujami JAV gyvenančių kultūrininkų grupei, nors ji nėra įjungta į tokias privilegijas jau seniai turinčių "pažangiai" sąrašus. Eiliniai turistai yis dar turi tenkintis penkiomis paromis Vilniuje, trumpa išvyka į Kauną. Už nelegalų apsilankymą Trakuose, Anykščiuose ir netgi savo tėviškėse jiems gresia baudos, kartais net ir paspartintas išvažiavimas, kurį būtų galima pavadinti ištrėmimu.

GRYBŲ KARŠTLIGĖ

Gediminui Pilaičiui rūpesti kelia rudens mėnesiais Kuršių neriją užplūdę grybautojai. Apie grybų karštilgę jis rašo "Tiesos" 244 nr.: "Atrodo, žinome, jog Neringa — draustinis, kuriame saugant gamtą apribotos lankytojų srautas. Nesistebime, kai prie šlagbaumo tenka pateikti autoinspekcijos darbuotojams ekskursijos leidimą arba kelialapį į poilsio namus. Vasarą laikomės nustatytų taisyklių. Bet štai pagelto pakelėse beržai, nerijos pušynuose prasikalė pirmieji baravykai. Poilsiadienį patekęs į Kuršių neriją, nepasakytum, jog čia tebegalioja draustinio taisyklės. Plentu su kuprinėmis ant pečių šmižinėja dviratininkai, miškai skambėto skamba nuo grybautojų ūbavimo, stovėjimo aikštelėse lūkuriuoja lengvosios mašinos ir tarnybiniai autobusai. Rudenį į neriją patekti nesudėtinga. Miškeliu žingsniuodami, aplenkdami autoinspekcijos postą, aistringai uostamiesio grybautojai čia suplūkę patogų taką. Išėjus į plentą, Pervalkos, Preilos link pavėžės ir koks savivarčio vairuotojas... Bent savaitgalais gamtosgausio aktyvistai, draugovinėninkai pataikintų tiems, kas kontroliuoja ir draustinio miškų plūstančius žmones su pintinėmis... Grybai, suprantama, neblogas dalykas. Tačiau visur reikia saiko. Grybų karštilgė skurdina, teisiog žaloja puikų nerijos apdara".

REKORDINIS BARAVYKAS

Praėjusi vasara Lietuvoje nepašykstėjo šilumos, o miškai — žemuogių ir aviečių. Trūko tik grybų dėl nepakankamos drėgmės. Grybautojus nudžiugino šilto lietučio atnešęs ruduo. Gausiai ėmė dygti baravykai ne tik miškuose, bet ir dirvonuose, pamiškių pievose. Savaitgaliais miškai buvo pilni grybautojų, ir nė vienas negrįždavo tuščiomis. Rekordinį baravyką parsinešė Šiluvos pienuose darbininkas Antanas Bugarevičius, grybavęs savose apylinkėse. Ankščiau visiškai neįgrybygoje pamiškėje, eglės, ir karklų paunksmėje, jis rado didžiulį baravyką, augantį su visa šeima — devyniais mažais baravykukais. Tas rudagalvis svėrė visą kilogramą.

"RAKETOS" VYRUKAI

Greitąja "Raketa" kauniečiai dabar Nemunu ir Kuršių mario mis greit gali pasiekti Nidą, tik bilietus įsigyti nelengva. Jų pvz. pritrūko "Tiesos" žurnalistui Broniui Čekanauskui, norėjusiam grįžti Kaunan iš Nidos š. m. rugsėjo 7 d. Sutikti žmonės ji ėmė guosti: "Nenusimink, energingi vyrukai iš Kauno ir be bilietų į 'Raketą' priima". Tie energingi "Raketos" vyrukai įsileido 15 bilietų neturinčių keleivių, patogiai juos susodino, iš kiekvieno paėmė po 5 rublius. Bilietus betgi išdavė tik keliems. Kitiems žadėjo parūpinti vėliau, bet, matyt, užmiršo. Pasak B. Čekanausko, "Raketos" vyrukai iš savo kišenės išdėdė apvalią sumelę rublių. V. Kst.

Kanados Lietuvių Dienų sporto žaidynių laimėtojams rengėjų vardu Londone, Ont., įteikia taures Edvardas Danilūnas ir Algis Dragūnevičius. Dešinėje — Hamiltono "Kovo" atstovas gauna taurę už pirmos vietos laimėjimą krepšinio varžybose

Nuotr. J. V. Dainio

Hamiltono "Rambynas"

Š. m. lapkričio 16-17 d.d. rangovas žada išskirti eglutę (Lietuvoje išskeldavo vainiką), nes jau bus baigtas stogas ir kiti išoriniai pastato darbai. Minėtai dienai bus įrengta viena salė ir vienas pavyzdinis butas. Išskiestas fotografas padarys pastato nuotrauką spaudai.

Paruoštas specialus pamato kartinis akmuo ir jo įdėjimui palikta atitinkama vieta. Padaryta varinė dėžė, kurio bus sudėta istorinė Hamiltono lietuvių organizacijų veiklos medžiaga. Dėžė bus įdėta po kartinio akmeniu per pastato šventinimą š. m. gruodžio pabaigoje.

Visus norinčius ir ankščiau pasižadėjusius apsigyventi, šiame lietuvių pensininkų name prašome nedelsiant užpildyti pareiškimus, nes pagal pareiškimų eilę bus nustatoma pirmenybė nuomos sutartims sudaryti ir butui pasirinkti.

Po paskelbimo straipsnio "Spectatoryje" turėsime butus nuomotus ir kitataučiams, nes iš jų pusės yra didelis susidomėjimas mūsų "Rambynu". Sutartys bus pradėtos sudarinėti š. m. gruodžio pradžioje, nes visas pastatas turės būti išnuomotas prieš jį užbaigiant. Butų kainos, sąlygos ir kitos smulkesnės žinios jau buvo skelbtos lietuviškuose spaudoje. Jei kam dabar dar kiltų kokie neaiškumai, prašoma kreiptis sekmdamieniais po pamaldų pas H. Kairienę arba pas A. Jankūną tel. 648-3428 bet kada.

Apgailėtina, kad netrūksta blogos valios žmonių, kurie

Hamilton, Ontario

PRIEŠKALĖDINIŲ LAIMĖS RATA rengia Giedračio žūklautojų ir medžiotojų klubas gruodžio 10, šeštadienį, lietuvių parapijos salėje. Pradžią — 19 v. įvairūs laimėjimai ir pasivašninimai. Kviečiami visi. Valdyba

Įvedo šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visos taisyso ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Antikomunistinės lygos suvažiavimas

Antikomunistinės pasaulio lygos suvažiavimas įvyko š. m. rugsėjo 19-26 d.d. Liuksemburge. ELTOS biuletenis apie jį parąšė spalio 31 d. specialioje laidoje, kuri "TŽ" redakciją pasiekė lapkričio pradžioje. Taigi informacija yra gerokai senstelėjusi.

Lietuviams tame tarptautiniame suvažiavime atstovavo VLIKO pirm. dr. K. Bobelis ir inž. L. Grinius, stebėtojo teisėmis — J. Bobelis iš Londono. Buvo 400 dalyvių, atstovaujančių 75 tautom ir 9 tarptautinėm organizacijom. Suvažiavimo darbus sekė 34 laikraštinių, kai iš 14 valstybių.

Suvažiavimo atidarymas įvyko Europos parlamento rūmuose. Jį sveikino Liuksemburgo vyriausybės atstovai ir Europos parlamento nariai. Pagrindinę kalbą pasakė Europos parlamento narys P. Vonderkroven iš Belgijos. Sekančių dviejų dienų posėdžiai vyko "Novatel" viešbutyje. Visų atstovų (po du kiekvienai organizacijai) išlaikymą suvažiavimo metu apmokėjo rengėjai — Ligue Internationale de la Liberte ir European Council for World Freedom.

Paskaitas skaitė dr. J. K. Davis tema "Pasaulinė JAV strategija ir Atlanto Sąjunga". VI. Bukovsky — "Vakariečių iliuzijos: pacifistai prieš taiką", H. Majrouh — "Afganistano atvejis ir laisvės kaina", W. Walker — "Jei nebūsime vieningi, pakars pavieniai", M. F. Garoud — "Atolydis ar savigny?"

Lietuvių atstovai išdalino suvažiavimo dalyviams 100 specialiai paruoštų salankų apie Lietuvą ir jos kovas, dalyvavo diskusijose ir rezoliucijų komisijoje. Dr. K. Bobelis buvo referentu pasaulinės strategijos komisijoje, inž. L. Grinius — ekonomijos ir prekybos komisijos darbuose. Pirmą specialią rezoliuciją Baltijos valstybių reikalui. Po suvažiavimo abu VLIKO atstovai aplankė lietuvių insti-

Sudbury, Ontario

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖJE lapkričio 19, šeštadienį, meninę programą atliks sol. S. Žiemelytė, akompanuos muz. John Hanna.

PRIEŠKALĖDINIS SUSIKAUPIMAS SUDBURIO LIETUVIAMS gruodžio 4, sekmadienį, Christ the King šventovėje. Išpažinčių bus klausoma nuo 9 v.r., o Mišios bus 10.30 v.r.

PADĖKA

Išvykstant iš Sudburio apsigyventi lietuvių pensininkų namuose "Vilnius Manor" Torontė, už surengtas mums išleistus rengėjams ir visiems dalyviams už vašes, malonius žodžius, gražius linėjimus ir vertingas dovanas nuoširdžiai dėkojame: rengėjams — Danguolei, Erikui Rotkiams ir Audrai Albrechtienėi; dalyviams ir prisidėjusiems prie šio gražaus pobūvio — A. F. Albrechtams, J. Bataičiui, A. Braškiui, V. Bružui, L. Baltučiai, V. F. Deveikiams, L. Lamothe, E. Katschke, L. Griškonienėi, K. Jonikui, A. Juozapavičiui, V. Juškai, J. A. Kručams, V. Kriauceliūnui, Z. J. Labuckams, P. Liutkui, M. Lapienienei, J. M. Martišiams, J. V. Mirozevičiams, A. Milčiui, D. M. Nickams, K. O. Poderiams, J. S. Petrėnams, P. G. Petrėnams, K. Ramonui, D. E. Rotkiams, G. M. Remėikiams, K. S. Remėikiams, A. P. Remėikiams, I. M. Ragauskams, I. Raškevičienėi, S. Rudienėi, V. O. Stepšiams, J. J. Šleinams, S. Semežienėi, J. B. Stankams, K. E. Šviežiams, A. Staškevičiui, V. Tassone, S. E. Tolvašoms, J. M. Valiukams, P. M. Venskams, P. B. Visockams. Visiems tariame nuoširdų lietuvišką acū.

Povilas ir Elena Juteliai
Salomėja Poderienė
Antanas ir Juzė Gataučiai
Stasys ir Marija Lencai

London, Ontario

PADĖKA

Š. m. rugsėjo 23 d. grupė gerų bičiulių mums padarė didelę staigmeną, atsilankydami su dovanomis ir kitomis gėrybėmis į naują mūsų pastogę.

Nuoširdi padėka visiems dalyviams: kun. klebonui I. Mikalauskui, OFM, p. p. Radzevičiams, Gudeliams, Jakačiams, Jokšams, Jasinskams, V. Vaitkui, A. Petrauskienėi, P. Kazikonui, J. Šakiniui, G. Kolesinskui.

Jums dėkingi —

J. J. Launikačiai

Welland, Ontario

KLB WELLANDO APYLINKĖS VALDYBA š. m. lapkričio 27 d., 1 v.p.p., tuojau po pamaldų, vengrų parapijos salėje Hellens Ave., Wellande, šaukia visuotinį tautiečių susirinkimą. Bus svarstomi svarbūs bendruomenės reikalai. Valdyba kviečia visus tautiečius dalyvauti; nevenkime pareigų ir nelaukime pažadų, duotų tautai ir tėvynei Lietuva.

Bendruomenės susirinkimo dieną po pamaldų skubėjimas namo primena karo metus Lietuvoje, kai okupantai, apsupdami šventoves, gaudė žmones, ypač jaunimą, savo kariniais daliniais ir prievartos darbams. Valdyba

Delhi-Tillsonburg, Ontario

Lietuvos kariuomenės atsteigimo

MINĖJIMAS

lapkričio 19, šeštadienį, 6.30 v.v.,
Delhi lenkų salėje (234 Main Street).

Programoje: žuvusių pagerbimas, paskaita,
Londono choras "Pašvaistė",
Bus muzika, bufetas, užkandžiai ir kita.
Visi kviečiami dalyvauti. Šaulių kuopos valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavyse namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienes palūkanas 7%
už santapus 9 1/2%
term. indėlius 1 m. 9 1/2%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5,000)

IMAME UŽ:
neklm. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12 1/2%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Viešpaties Atsinaujinimo parapija Maspeth, N.Y., savo deimantinę sukaktį atšventė spalio 9 d. Minėjimas buvo pradėtas padėkos pamaldomis, kurias koncelebravo Brooklyno vysk. F. J. Mugaveras, dabartinis klebonas prel. P. Bulovas, buvęs ilgametis klebonas prel. J. Balkūnas su keliolika kitų kunigų. Iškilmingoje procesijoje dalyvavo organizacijos su savo vėliavomis. Giedodjo parapijos choras, vadovaujamas muz. Vyt. Kerbelio. Šios lietuviškos parapijos istorijai buvo skirtas prel. J. Balkūno pamokslas. Jam teko būti trečiuoju klebonu, kai 1933 m. spalio 1 d. parapija minėjo 25 metų sukaktį. Organizacinis darbus tada jau buvo atlikę du klebonai — kun. Nikodemus Petkus ir kun. Antanas Milukas. Prel. J. Balkūno laukė tik parapijos atnaujinimas, jos veiklos sustiprinimas. 1962 m. buvo pastatyta architektu a.a. Jono Muloko suprojektuota nauja šventovė, kurios vidaus daile pasirūpino dail. V. K. Jonynas. Susilaukta ir naujos klebonijos. Dabartinis klebonas prel. P. Bulovas padėkojo vysk. F. J. Mugaverui ir visiems pamaldų dalyviams. Oficialioji minėjimo dalis įvyko pokyliui skirtoje salėje. Sveikintojų eilėse buvo generalinis Lietuvos konsulas A. Simutis. Prisiminimais dalijo si Apreiškimo parapijos klebonas kun. J. Pakalniškis, kuriam teko būti vikaru Viešpaties Atsinaujinimo parapijoje.

"Mūsų Žinios", savitinis Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos Klevelande laikraštėlis, paminėjo penkerių metų sukaktį. Iki šiol išleisti numeriai turi 1584 psl. Jo sumanytoju buvo Balys Gaidžiūnas, redagavęs iki 1981 m. Vėlykų. Dabar jį redaguoja kun. G. Kijauskas, SJ, ir N. Kersnauskaitė. Nuotraukas parūpina V. Bacevičius. Šis savaitraštis rašomas mašinėle ir padauginamas moderniom priemonėm. Jame būna aktualių rašinių, pokalbių, vertimų, poezijos, vietinės informacijos ir nuotraukų. Talkina keletas bendradarbių.

Tradicinės Lietuvių Dienas JAV LB Klevelando apylinkės valdyba rengia lapkričio 26-27. Jos bus pradėtos lapkričio 26, šeštadienį, koncertu Dievo Motinos parapijos salėje. Programa atliks sol. M. Bizinkauskaitė, baigusi Bostono konservatoriją, ir Rocersterio tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Reginienės. Lapkričio 27, sekmadienį, bus atidaryta šešių jaunų dailininkų darbų paroda.

Čikagos lietuviai spalio 7 d. Tautiniuose Namuose atsisveikino su išvykstančiu "Dirvos" novelių konkurso mecenatu Simu Kašeliu, nuo 1962 m. premijoms paskyrusiu \$14.000. Naująją savo gyvenvietę jis pasirinko Hot Springs, Ark. Išleistųjų vašes surengė ALTOS Čikagos skyrius su pirm. dr. L. Kriauceliūnu, pasveikinusiu jų dalyvius, padėkojusiui "mecenatui" S. Kašeliui. Jam buvo sugiedota "Ilgiausių metų". Su S. Kašeliu gyvenimui Lietuvoje ir išlaidoje bei jo veikla supažindino T. Blinstrubas. Siemietiniam "Aušros" šimtmečiui skirtam "Dirvos" romano konkursui S. Kašeliūnis yra paskyręs \$2.500. Savo pomirtinį turtą jis testamentu yra užrašęs korporacijai "Neo-Lithuania". Su išvykstančiu S. Kašeliu atsisveikino daugelio organizacijų atstovai.

Venecuela
Tarptautiniame PEN suvažiavime Karake lietuviams rašytojams atstovavo poetas Tomas Venclova ir meno kritikas Stasys Goštautas. Juos globėjo VLB krašto valdybos pirm. dr. Vytautas Dambrava. Latvių Namuose buvo surengta speciali spaudos konferencija, kurioje dalyvavo televizijos ir laikraščių atstovai. Vertėja buvo pakviesta Danutė de Rosales, kurios paslaugomis naudojosi ir Venecuelos prezidentūra. Konferencijos dėka straipsnius apie susitikimą su lietuviu rašytojais paskelbė "El Universal", "Ultimas Noticias" ir kiti laikraščiai. Spaudos konferencijai pasibaigus, T. Venclova lietuviu suvažiavimu su savo disidentine veikla sovietų okupuotoje Lietuvoje bei dabartiniu savo likimu. Jis taipgi atsakinėjo į klausimus, skaitė savo eilėraščius. Svečiai T. Venclova ir S. Goštautas buvo supažindinti su Karako miestu, pagerbti specialiomis vaišėmis. Iš Venecuelos jie iškrisdo spalio 2 d.

Argentina

Laikraščio "Laikas" š. m. spalio laidos išleidimą finansavo Jurgis Gilvydis, norėdamas paminti savo žmonos Danutės mirties metines ir auksinę lietuviško kino "Vytis" sukaktį. J. Gilvydis, Argentinon atvykęs 1928 m., paliko gilius pėdsakus Buenos Aires lietuvių istorijoje. 1932 m. jis pradėjo filmuoti lietuviško gyvenimo įvykus Argentinijoje ir Urugvajuje. Susidarė gerokas kronikinių filmų rinkinys. J. Gilvydis, tą rinkinį papildęs iš Lietuvos atvežtais filmais, išsteigė lietuvių kino teatrą "Vytis". Su tais filmais jis aplankė tolimesnius Argentinos miestus, Urugvajaus ir net Brazilijos lietuvius. Filmų rinkinį papildydavo bendradarbiaudamas su K. Matuzo. Tad dabar rinkinyje yra gražių Lietuvos miestų bei gamtos vaizdų, susietų ir su dabartiniu jos gyvenimu. Yra taipgi retų vaizdų apie pokario pabėgėlius V. Vokietijos stovylose, Lietuvių Dienas Niujorke, Čiurlionio ansamblio koncertus. Filmus J. Gilvydis rodo ne tik lietuviams, bet ir argentiniečiams jų mokyklose, gimnazijose, universitetuose, kunigų seminarijose, parodose, televizijos programose. Auksinės sukakties proga tie filmai vėl buvo rodomi jaunimui ir vyresnės kartos tautiečiams Aušros Vartų parapijos salėje lapkričio 6 d.

Australija

ALB Adelaidės apylinkės pirm. Č. Zamoiskis, dėl širdies negalavimų ilgėsi laiką praleidęs ligoninėje, grįžo namo. Jis jaučiasi pasveikęs ir vėl įsijungė į valdybos darbus.

Specialiomis Mišiomis Šv. Kazimiero šventovėje Adelaidės lietuviai prisiminė prieš trejus metus mirusį Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirm. Viktorą Laukaitį.

Melburno Dainos Sambūris spalio 23 d. Lietuvių Namuose surengė metinį savo koncertą. Sambūris dabar turi dvi jaunas dirigentes — Danutę Levickienę ir Birutę Prašmutaitę. Šiuo koncertu paminėta 34 metų veiklos sukaktis. Atskirus pasirodymus turėjo vyrų ir moterų chorai ir bendras mišrus choras; koncertą užbaigė St. Sodeikos "Šiaurės pašvaistė". Šiltai buvo sutiktas jaunų lietuvių sekstetas, kurį sudaro — D. Beržanskaitė, V. Bruožytė, B. Karazijienė, Z. Prašmutaitė, B. Saulytė ir J. Šimkienė. Jos, lydimos muzikos ir ritminių judesių, padainavo M. Noviko "Vilniaus sodus".

Vasario 16 gimnazijon išvyko Robertas Baltutis, melburniškų veikėjų Danutės ir Roberto Baltučio šešiolikmetis sūnus. Jis mokėsi saleziečių kolegijoje Melburne, kurio vėl žada grįžti sekančiais mokslo metais ir joje gauti brandos atestatą. Robertas yra lankęs lietuvių savaitgalio mokyklą ir šeštadieninius lietuvių kalbos kursus. Vasario 16 gimnazijoje jis tikisi sustiprinti lietuvių kalbos žinias.

Britanija

Nottinghame lietuvius garsina "Gintaro" choras. Spalio 21 d. čia buvo surengtas tarptautinis koncertas "International Extravaganza", kurin įsijungė "Gintaro" dalis — moterų choras, padainavęs dvi dainas. Po porą dainelių atliko sol. V. Gasperienė, duetu pasirodė G. Kučinskienė ir B. Bishop-Masiliūnienė, kanklėmis palydėtos E. Vainorienės ir N. Vainoriūtės.

A.a. Justinas Miškinis, gyvenęs Mančesteryje, mirė plačiuoju vėžiu spalio 3 d. Velionis buvo gimęs 1915 m. sausio 13 d. Švenčionėliuose. Tarnavo artilerijoje, kariuomenėje sulaukė II D. karo užbaigos. Britanijon iš V. Vokietijos atvyko 1947 m. Pradžioje dirbo žemės ūkyje, vėliau — inžinerijos fabrike iki išėjimo pensijon. Buvo ramovėnas ir Mančesteryje lietuvių klubo narys. Lietuvoje liko du broliai. Palaidotas spalio 8 d. Mostono kapinėse prie Aušros Vartų paminklo. Gedulines Mišias kapinių koplyčioje laikė kan. V. Kamaitis, apibūdinęs velionies gyvenimą. Karstas buvo apdengtas ramovėnų vėliava.

Vokietija

Muencheno "Haus der Begegnung" patalpose rugsėjo 29 d. bendrą posėdį turėjo lietuvių, latvių ir vengrų gimnazijų direktoriai, ukrainiečių bendrabučio ir universiteto Muencheno bei lenkų gimnazijai steigti komiteto atstovai. Lietuviams atstovavo Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas ir A. Grišienė.

Simon Travel
kviečia keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

ŠVENTĖS SU GIMINĖMIS LIETUVOJE!!!

Išvykimas: gruodžio 19 — grįžimas: sausio 4
Kellonę lydi įstaigos savininkė Audronė Našlėnaitė-Simon

Nepraleiskite geros progos užsakyti kalėdines dovanas savo artimiesiems Lietuvoje

UŽSAKYMAI PRIIMAMI DABAR:

- Automobiliams bei kitiems daiktams.
- Tarpininkaujama suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyruai ar žmonai.
- Sutvarkome dokumentus iškvietimams

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
(Kellonių įstaigos registracijos numeris — 1835961)

Europos Lietuvių Studijų Savaitėje Augsburgėje pokalbio metu. Iš kairės: sol. L. ŠUKYTĖ, kun. A. BUNGA, B. BRAZDŽIONIS. Nuotr. A. Grinienės

Slapta Smetonos veikla 1940 metais

Suomio Seppo Myllyniemi knyga apie prieškarinę krizę Baltijos kraštuose

Lietuvių Kultūros Institutas Vokietijoje išleido ketvirtą savo leidinį, kuriame vokiečių kalba Instituto talpininkas dipl. bibl. Artūras Hermannas pateikia apžvalgą per pastaruosius penkerius metus vokiečių kalba Lietuvos istorijos temomis pasirodžiusių veikalų. Tarp jų yra gana įdomus suomio Seppo Myllyniemi iš suomių į vokiečių kalbą išverstas „Die baltische Krise 1939-1941“.

Myllyniemi, pagal A. Hermanną, ryškina, kad įsteigus karines sovietų bazes 1939 m. rudenį Baltijos valstybėse, ypač Lietuvos prez. A. Smetona įsiekė Vokietijos pagalbą. A. Smetona siūlęs Vokietijai žiūrėti į Lietuvą kaip savo protektoratą.

A. Smetona matęs jau 1940 m. pradžioje, kad Lietuva anksčiau ar vėliau būsianti Sov. Sąjungos okupuota, dėlto jau vasario mėn. jis pasiuntęs Valstybės Saugumo dept. dir. A. Povilaitį su slapta misija į Berlyną sužinoti ką Vokietija darytų, jei Sov. Sąjunga okupuotų Lietuvą. Jis tuo būdu davęs suprasti, jog Lietuva orientuojasi Vokietijos pusėn ir prašanti pagalbą.

Povilaitis tais klausimais kalbėjęs su R. Heydrichu bei kitais augštais vokiečių saugumo pareigūnais, o taip pat su pačiu Gestapo viršininku Heinrich Mueller. Tą susitikimo ir pasitarimų faktą autoriui užtikrinęs dr. W. Best, anuometinio Reichssicherheitshauptamto pirmojo skyriaus (Verwaltung und Ordnung) viršininkas, remdamasis savo dienoraščiu. (A. Hermannas apžvalgoje nepasakytą, ką vokiečiai patarė, žadėjo ar reikalavo).

Myllyniemi taip pat išsprendžia mįslę, kodėl A. Povilaitis ir ats. brig. gen. K. Skučas, anuometinis Lietuvos vidaus reikalų ministeris, kurie pagal sovietų 1940 m. birželio 14 d. ultimatumą turėjo būti atiduoti teismo organams, nepabėgo į Vokietiją sovietams Lietuvą okupuojant, nors abu buvo pasitraukę į pasienį po atsistatydinimo (K. Skučas) ir atleidimo iš savo pareigų (A. Povilaitis) 1940 m. birželio 13 d.

Myllyniemi suradęs įsakymą Tilžės Saugumo policijai (Sicherheitspolizei), rašytą 1940 m. birželio 15 d. (t.y. dieną, kurią sovietų kariuomenė pradėjo Lietuvos okupaciją, o vokiečių kariuomenė įžengė į Paryžių), kad šie du asmenys negali būti įsileisti į Vokietiją dėl galimų komplikacijų su Sov. Sąjunga.

Šia proga gal verta prisiminti minėtų asmenų likimą. Prez. A. Smetona, su šeima pasitraukęs iš Lietuvos į Vokietiją 1940 m. birželio 15 d., po kelionių per įvairius kraštus pasiekė per Braziliją laivu Niujorką 1941 m. kovo 10 d. Buvo priimtas pas JAV prez. F. D. Rooseveltą. Žuvo 1944 m. sausio 9 d. Klevelande savo sūnaus buto gaisre.

K. Skučą ir A. Povilaitį atleisti iš einausių pareigų Sov. Sąjungos užsienio reikalų min. Molotovas reikalavo 1940 m. birželio 7 d. Tie

reikalavimai buvo pakartoti birželio 9, 11 ir 12 d.d. Jie buvo suimti 1940 m. birželio 15-16 d., sovietams okupavus Lietuvą. Kalinti ir tardomi Kaune, jie po to buvo išvežti į Sov. Sąjungą. Gen. K. Skučo likimas nežinomas (buvęs nuteistas Maskvoje mirtimi), o A. Povilaitis mirtas 1960 m. Vilniuje.

R. Heydrich, „Prahos skerdikas“, SS generolas ir „Reicho protektorius“ Moravijai ir Bohemijai, kurios buvo načių „sukurtos“ iš suskaldytos Čekoslovakijos sričių, mirė nuo žaizdų atentato, įvykdyto netoli Prahos, Lidiceje, Čekoslovakijoje, 1942 m. gegužės 27 d.

H. Muelleris, Gestapo viršininkas, II D. karo pabaigoje buvo vokiečių karinės žvalgybos viršūnių įtartas kaip sovietų informatorius. Šiandieną neabejojama, kad Muelleris buvo Stalino akys ir ausys Trečiojo Reicho viršūnėse. Spėjama, kad jis dingio prieš pat Hitlerio nusizudymą Berlyno bunkeryje, pasitraukdamas į Sov. Sąjungą.

Ryšiumi su Muelleriu prisimintina taip pat veikla britų Kim Philby, kuris savo atsiminimų knygoje „My Secret War“, pasirodžiusioje pirmą kartą 1968 m. Anglijoje, prisipažino buvęs nuo 1933 m. sovietų slaptos žvalgybos pareigūnu. Ten aprašo sekmingą savo karjerą augstose pareigose britų slaptos žvalgyboje SIS (Secret Intelligence Service). 1960 m. pajutęs išsivimo pavojų dingio ir nuo 1963 m. pastoviai Maskvoje gyvena, kur 1965 m. gavo Sov. Sąjungos Raudonosios Vėliavos ordiną.

II D. karo metu Philby buvo SIS viršininku Iberijos (Ispanijos-Portugalijos pusiasalio) sričiai. Karui pasibaigus, tapo SIS antisovietinio skyriaus viršininku, kai britų SIS ir amerikiečių CIA ruošė „infiltraciją ir subversiją“ veiksmus Sov. Sąjungoje. Ryšium su pastarąja SIS-CIA veikla, savo atsiminimuose jis trumpai paličia baltiečius, plačiau — ukrainiečius.

SIS ir CIA turėję „baltiečių marioniečių“, kurių susikertančios ambicijos būdavo neįsilyginamo pobūdžio. Su tam tikru pasitenkinimu jis stebėjęs besivaidijančių šalių „nepalaujamai tarpusavyje iki visiško nusilpinimo vedamą kovą“. Kartą padėtis buvusi tokia kritiška, jog SIS Šiaurės Europos specas Harry Carr buvęs pasiūstas Vašingtonan su desperatišku uždaviniu sustabdyti tą „puvėsį“. Tas vizitas tačiau pasibaigęs nesėkmingai, nes pats SIS ir CIA ėmė vienas kitą kaltinti.

Iš tuose atsiminimuose pateiktų duomenų apie ukrainiečius matyti, kad centrinė figūra buvo Stephan Bandera remiamas SIS, bet nepriimtinas CIA. Jis 1959 m. paslaptimis aplinkybėmis buvo nužudytas Muenchene (anot Philby, CIA labui). Iš viso to galima spėti, kad jam, Philby, ir tuo pačiu sovietams, buvo gerai žinomos visos detalės ryšių iš Vakarų su partizanais Lietuvoje. B.

Buvę Lietuvos piliečiai - Izraelio kariai

Iš pokalbio su atsargos generolu Aradu Jeruzalėje

INŽ. ALGIRDAS MOŠINSKIS

Lankantis Izraelyje man teko susipažinti su Izraelio armijos atsargos generolu Aradu pas prof. dr. Dov Leviną Jeruzalėje, kur buvau pakviestas vakarienės. Jisai parašė keletą atsiminimų knygų hebraiškai, kurias, mano nuomone, pravartu būtų išversti lietuvių kalbon, bent tas vietas, kurios liečia Lietuvą. Jo buvusi pavardė — Rudnickis. Kilęs nuo Švenčionių, pabėgėlis iš Vilniaus geto. Jam, kaip geto pabėgėliui, vienintelis išsigelbėjimo kelias tada buvo prisijungimas prie raudonųjų partizanų, veikusių tada daugiausia Gudijos miškuose. Jų vadu buvo A. Sniečkus.

Veikė Vilniaus srityje „Armija Krajova“ ir jos organizuoti lenkų partizanai, vadovaujami iš pagrindžio lenkų generolo Bor-Komarowskio. Jie taipgi veikė Lydos bei Ašmenos srityse ir laikė Lietuvą ir lietuvių savo mirtinu priešu. Didelis baubas jiems buvo atlietuvinimas Lydos ir Ašmenos apskričių, kurias vokiečių administracija priskyrė prie Lietuvos. Tenai atsirado daug lietuviškų mokyklų, 67% gyventojų, pasirodė, moka lietuviškai ir surašinė jime registravosi kaip lietuviai. Jaunuomenė noriai lankė lietuvių kalbos kursus. Lenkų partizanai žudė lietuvius, liaudies mokyklų mokytojus, kooperatyvų organizatorius ir vedėjus, apskrities valdybos lietuvišką personalą, net kunigus, kurie išdrįsdavo sekmadieniais sakyti lietuviškus pamokslus.

Aš dar gerai atsimenu, kad savisaugos batalionų organizavimas Lietuvoje ir buvo pradėtas dėlto, kad reikėjo apsiginti nuo lenkų partizanų teroro. Pastarieji žydų nemėgo, geto pabėgėlių pas save nepriimdavo. Tad Rudnickiui ir atrodė, kad vienintelis išsigelbėjimas — tai kelias pas raudonuosius partizanus, kurie žydus mieliai priimdavo.

Daugelis tų pabėgėlių iš geto

nebuvo komunistai. Jų tarpe vyravo sionistinis nusistatymas.

Kai 1945 m. Lietuva buvo išvalyta nuo vokiečių, A. Sniečkus visus tuos žydus partizanus, savo kovos draugus, pabėgėlius iš įvairių Lietuvos getų (apie 200 asmenų), buvusius „raudonuosius“ partizanus priėmė į savo vadovaujamą KGB Vilniuje. Tie visi patizanai turėjo dėvėti kariškas KGB uniformas — kapitono, majoro ir net pulkininko. Vėliau man vienas toks žydas, prieš savo norą tapęs KGB pareigūnu, pareiškė: „Aš visą savo gyvenimą buvau antimarksistas. Man net socializmas yra nepriimtinas. Ir štai aš tapau augštu KGB pareigūnu. Ar ne likimo ironija?“

Atsitiko taip, kad A. Sniečkus po visų partizaninio karo vargų nuvyko kažkokion ten sanatorijon poilsio ilgesniam laikui ir paliko savo vietoje Rudnickį. Šis, turėdamas augštą Sov. Sąjungos ordiną, dar turėjo, jei neklustų, KGB pulkininko laipsnį. Bet pasiektoji karjera jo neviliojo. Jisai svajojo apie kelius Palestinon.

Tada Rudnickis, nors tam

neturėjo įgaliojimų, išdavė visiems 200 buvusių „raudonųjų partizanų“ užsienio pasus (kurie pagal tvarką, turėtų būti Maskvos patvirtinti, bet nebuvo). Nuvyko tie 200 asmenų visai legaliu būdu Rumunijon, kur dar laikėsi karaliaus valdžia. Iš ten jie nuvyko Turkijon, o iš Turkijos slaptais keliais Palestinon.

Tie žydai, buvę sovietų partizanai, greit pritapo prie žydiškų organizacijų, prie slapty ginkluotų pajėgų. O iš jų išsivystė, Izraeliui atsiradus, užuomazga Izraelio armijos. Ir Lietuvos žydai, suhebrainė žydiškas savo pavardes, tapo net augštais pareigūnais Izraelio kariuomenėje.

Tuo metu Palestinoje žydai neturėjo dar nei savo karo mokyklų, nei akademijų, nei iš viso savo karininkų kadro. Slapti, trumpalaikiai kariški kursai negalėjo atstoti kariškio išsimokslinimo. Buvę parti-

zanai, nors ir savamoksčiai, turėjo tą didelį pliusą, kad įgavo karinį patyrimą sunkiausiose karo sąlygose.

Girdėjau iš kitų šaltinių, kad A. Sniečkus, radęs tokią išdavystę, liepė suimti Rudnickį ir grasino sušaudysias. Rudnickis jam atvirai paaiškino, kad tie žydai niekuomet nebus geri komunistai, nes yra įsitikinę sionistai, nori gyventi Palestinoje, žydų tėvynėje. A. Sniečkus nutilo, nuleidęs galvą. Jam tai buvo didelis smūgis — jo kovų draugas, ištikimas karys ir štai staiga sionistas. Juk sionizmas Rusijoje yra baubas, kaip ir kapitalizmas. Vėliau vis dėlto A. Sniečkus paleido Rudnickį iš kalėjimo ir net leido jam vykti Palestinon.

Apie A. Sniečkų kaipkurie akademikai Amerikoje rašo mokslines studijas. Tegul nuvyksta Izraelin, tegul pasikalba bent su vienu kitu iš tų buvusių 200 „raudonųjų partizanų“. Jie ten sužinotų apie tokius dalykus, kurie kuriuos jokiame knygoje nieko nerašoma. Ir aš daug ką sužinočiau apie anų laikų Vilniaus KGB vidaus politiką, intrigas, bet neviską galiu rašyti. Tegul išsikalba — jie visi gerai kalba angliškai, bet nereikės nė anglų kalbos, jie kalba ir lietuviškai.

Bookbinding Studio “SAMOGITIA”

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station “B”
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncevalles Ave.
Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Laikykite savo vaikus jiems skirtose vietose

Tai visuomet buvo gera mintis. Dabar — jau įstatymas.

Nuo 1983 metų lapkričio 1 dienos įstatymas saisto ir vaikus. Jis reikalauja visus — nuo naujagimio iki pensininko tinkamai prisirišti keliaujant automobiliu.

Vaikams štai kas privaloma:

- Kūdikiai iki 9 kilogramų (20 svarų) turi būti atitinkamai pritvirtinti užpakalinėje sėdynėje veidu į užpakalį.
- Vaikučiai 9-18 kilogramų (20 iki 40 svarų) turi sėdėti savo tėvų arba globėjų automobilio sėdynėje veidu į priekį; kitu atveju jie privalo būti pritvirtinti specialiu diržu.
- Priešmokyklinio amžiaus vaikai 18-23 kilogramų (40 iki 50 svarų) turi būti pritvirtinti specialiu diržu.
- Vyresni vaikai turi prisirišti automobilio sėdynės diržu.

Pritvirtinkit juos

Ministry of Transportation
and Communications

Ontario

James Snow, Minister
William Davis, Premier

Jaunos lietuvių šeimos su savo atžalynu Toronte renkasi specialioms Mišioms
Nuotr. R. Pranaičio

Tikėjo į geresnę pasaulio ateitį

Muenchene palaidotas prelatas kun. dr. Jonas Aviža

J. VIDZGIRIS

Spalio 17 d. Muenchene, V. Vokietijoje, staiga mirė prel. kun. dr. Jonas Aviža. Velionis pastaraisiais metais negalavo širdimi. Lėmiamas smūgis ištiko jį Mišių metu tuojau po pakylėjimo Šv. Jokūbo šventovėje, kur jis darbavosi, aptarnaudamas vokiečių vienuolės, daugiau kaip 30 metų. Lygiai prieš metus dėl sveikatos priežasčių jis buvo atsisakęs Muencheno lietuvių kapeliono pareigų, kurias taip pat uoliai ėjo tris dešimtmečius.

Palaidotas Muencheno Rytų kapuose spalio 21 d. Apeigoms vadovavo V. Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius kapucinas kun. dr. Konstantinas Gulbinas. Laidotuvėse dalyvavo V. Europos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys, 20 lietuvių ir vokiečių kunigų, keliasdešimt vokiečių seselių, vietos lietuvių ir vokiečių visuomenė. Su velioniu prie kapo atsisveikino kun. Gulbinas vokiškai ir lietuviškai. Dar kalbėjo Muencheno LB apylinkės valdybos pirm. inž. R.

Hermanas, artimųjų bičiuliu vardu — dr. K. Čeginskas, kun. Alf. Bernatonis, OFM Cap., ir Memmingeno-Muencheno lietuvių kapelionas kun. A. Rubikas.

Po laidotuvių Šv. Jokūbo šventovėje gedulines Mišias aukėjo vysk. A. Deksnys drauge su 15 kunigų. Vokietis prel. kun. Mucleris pamoksle iškėlė velionies asmenį ir darbą.

Prel. J. Aviža buvo gimęs 1913 m. lapkričio 8 d. Zemaitkiemyje, Ukmergės aps. Baigęs gimnaziją, buvo pradėjęs studijuoti mediciną, bet apsisprendė būti kunigu ir savo pasiryžimą įgyvendino, baigęs Kauno kunigų seminariją. Įsventintas Kaune 1938 m. Keletą metų dirbo arkivyskupijos kurijoje, eidamas įvairias pareigas.

Lydėdamas arkivyskupą J. Skvirėką 1944 m. rudenį, atsidūrė Vokietijoje. Po karo įsteigus kan. J. Kapočiaus vadovaujamą tautinę delegatūrą, 1946-48 buvo jos kancleriu. 1948-51 m. gillino augštuosius mokslus Romoje ir gavo krikščioniškosios archeologijos mokslų daktaro laipsnį. Kurį laiką buvo popiežiškosios Sv. Kazimiero kolegijos Romoje vicerektorius. Keliolika metų vadovavo V. Vokietijos lietuvių katalikų sielovadai, buvo VLB krašto valdybos ir tarybos narys, Vasario 16 gimnazijos kuratorijos narys, tvarkė įvairius šalpos reikalus.

Nuo gimnazijos laikų buvo ateitininkas. Vokiečių okupacijos metais Lietuvoje organizavo rezistencinio Lietuvių Fronto sąjūdžio šalpos skyrių. Už nuopelnus K. Bendrijai popiežiaus Pauliaus VI pakeltas prelatu.

Velionis buvo šviesus, uolus Dievo tarnas, pasižymėjęs neeiliniu taktiškumu, turėjo įgimtą diplomato savybę, daug nuveikė labdaros srityje.

Į laidotuves buvo atvykusi velionies sesuo Monika Dūdienė iš Kanados ir brolis med. dr. Albertas Aviža iš JAV su sūnumi.

Prieš metus, atsisveikindamas su Muencheno lietuviu, prel. Aviža gražiai išdėstė savo pažiūras į kunigystę, užbaigdamas savo žodį įspūdingu tikėjimo išpažinimu, kurį galima laikyti jo testamentu: „Aš tikiu į geresnio pasaulio ateitį; pasaulio, kurį Dievas taip pamilo, kad savo Viengimį Sūnų už jį paaukojo. Aš tikiu tuo, kas Abraomo pokalbyje su Dievu paaiškėjo, kad dešimt teisiųjų galėtų išgelbėti Sodomą ir Gomorą, nes vienas šventasis Dievo akyse atsveria tūkstantį nusidėjėlių. Juo labiau aš tikiu, kad vienas TEISUSIS, Jėzus Kristus, išganyš bežlungantį pasaulį. Aš tikiu į išganingus nuopelnus visų tų aukų, visų mūsų tautos kančių ir aukų, kurių įjungtos į Kristaus kančią ir mirtį neš pasaulio, žmonijos ir žmogaus prisikėlimą ir išganyimą. Tad atsisveikindamas su jumis visais, aš linkiu šv. Povilo žodžiais: „Vilties Dievas teatneša jums per tikėjimą daug gyvenimo džiaugsmo, ramybės ir taikos, kad visuomet būtumėt pilni Šventosios Dvasios galia nešamų vilties dovanų!“ (Iš laiško Muencheno ir apylinkių lietuviams katalikams 1982. X.29).

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

PADĖKA

Brangiam vyrui, broliui ir mūsų neužmirštamam Tėveliui

a. a. HENRIKUI LIUBAVIČIUI

iškeliauvus amžinybėn, reiškiamė nuoširdžią padėką gerb. Priskėlimo parapijos klebonui Tėvui Augustinui, OFM, visiems kunigams, karsto nešėjams, visiems giminėms, bičiuliams, prisidėjusiems betkokia paslauga, palydint velionį į amžiną poilsio vietą.

Taip pat giliausia mūsų padėka visiems, aukojusiems šv. Mišioms, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą.

Dėkinga —

Liubavičių šeima

PADĖKA

Staigiai ir nelauktai atsiskyrus iš mūsų tarpo

a. a. STASIUI JAGĖLAI

nuoširdžiai dėkojame: Priskėlimo parapijos dviasikiams už religines paslaugas, šaulių kuopai už sargybą prie karsto ir karsto nešimą, visiems draugams ir pažįstamiems už gėles, aukas šv. Mišioms, Tautos Fondui, "Ontario Heart Foundation" ir "Tėviškės Žiburiams".

Dėkojame už pareikštas užuojautas asmeniškai bei per spaudą ir visiems, palydėjusiems į amžiną poilsio vietą.

Su dėkingumu —

Jagelių šeima

PADĖKA

Staigiai, netikėtai mirus mylimam vyrui ir tėveliui

a. a. STASIUI GAIDELIUI

nuoširdžiai dėkojame: klebonui kun. A. Simanavičiui, kun. E. Jurgučii, kun. P. Šarpanickui, kun. B. Pacevičiui už maldas prie karsto ir šv. Mišias, kun. A. Grausliui už gražų pamokslą, sol. L. Marcinkutei už giedojimą per šv. Mišias.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir A. E. Underiams, kurie rūpinosi laidotuviomis. Ačiū užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems "Tėviškės Žiburiams" ir širdies ligų fondui "Ontario Heart Foundation".

Nuoširdi padėka visiem draugam už užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje. Ačiū visom poniom už pyragus, A. Gataveckienei už paruoštus pusryčius. Nuosirdus ačiū visiems.

Giliame liūdesyje likę —

žmona ir duklė su šeima

AŲA

EMILIJAI MAČIENEI

mirus,

jos vyrą JONĄ, dukrą ONUTĘ JUSIENĘ, sūnų BERNARDĄ su šeimomis, giminės ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. S. Jankauskai

T. B. Stanuliai

Brangiai Mamytei

EMILIJAI MAČIENEI

iškeliauvus amžinybėn,

sūnų BERNARDĄ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus komitetas

AŲA

EMILIJAI MAČIENEI

mirus,

jos vyrą JONĄ, sūnų BERNARDĄ ir dukterį ONUTĘ su šeimomis, visus giminės bei artimuosius giliai užjaučia —

Hamiltono Mergaičių Choro "Aidas" Tėvų Rėmėjų Komitetas

Mylimai Mamytei

EMILIJAI MAČIENEI

mirus,

sūnų BERNARDĄ, ilgametį mokyklos bendradarbį, jo šeimą ir giminės giliai užjaučiame —

Hamiltono Vyskupo Valančiaus mokykla

AŲA

EMILIJAI MAČIENEI

mirus,

jos vyrą Lietuvos kariuomenės kūrėją-savanorį, šaulį JONĄ MAČĮ, sūnų BERNARDĄ, dukrą ONUTĘ JUSIENĘ, seseris ANNĄ ir AUGUSTĘ, jų šeimas, visus giminės ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLB krašto tarybos suvažiavimas įvyks š. m. gruodžio 3-4 d.d. Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. 9.30 v.r. registracija, 10 v.r. — posėdžiai. Visi išrinktieji krašto tarybos nariai, apylinkių pirmininkai bei jų atstovai įpareigoti dalyvauti. Bus renkama nauja KLB krašto valdyba. Visuomenė, besidominti Bendruomenės veikla, kviečiama aktyviai dalyvauti. Pabaigoje, t.y. sekmadienį, gruodžio 4, 1.30 v.p.p., bus PLB valdybos pirmininko pranešimas, į kurį kviečiama visa lietuvių visuomenė.

KLB švietimo komisijos numatytasis lapkričio mėnesio mokytojų suvažiavimas dėl susidėjusių priežasčių atidėtas.

KLB Šalpos Fondas reiškia nuoširdžią padėką Otavos apylinkės atstovei P. Ancevičienei už didelį darbą šalpai. Ji Otavos apylinkėje šalpos darbą dirba nuo 1972 m. Per tą laikotarpį ji pasiuntė 298 siuntinius Suvalkų trikampio lietuviams, suteikdama \$2,928.45 šių siuntinių persiuntimui. Ją aukomis parėmė Otavos apylinkė, vilniečių sąjunga ir Hamiltono Šalpos Fondas. KLB Šalpos Fondas visiem už šias aukas dėkoja. Didžiausia padėka tenka P. Ancevičienei, kuri nepagailėjo laiko ir jėgų šiam kilniam šalpos darbui. KLB Šalpos Fondas yra dėkingas už šį darbą ir prašo P. Ancevičienę ir toliau, susiradus padėjėjų, tęsti šį kilnų artimo meilės darbą.

KLB krašto valdybos pirm. Joana Kuraitė-Lasienė 1983 m. spalio 30-31 d.d. dalyvavo baigiamajame Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjų komiteto posėdyje Čikagoje, kur buvo aptarti rengimo reikalai, pažvelgti į pasisėkimus ir nepasėkimus.

KLB krašto valdyba yra dėkinga Ontario Londono apylinkės valdybai ir Kanados Lietuvių Dienų rengėjų komitetui, kurie taip gražiai ir iškilmingai surengė 28-ąsias Kanados Lietuvių Dienas. Garbė Londono kolonijai! J. P.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Lietuvis išeivis naujų išvalgų jiegojime

Kultūrinis savaitgalis Čikagoje, kuriame paskaitas skaitė daugiausia jaunosios kartos akademikai

JUOZAS BAUŽYS

Ši bendra tema rišo paskaitas, pranešimus ir svarstybas "Ateities" akademinio savaitgalio metu, spalio 14-16 dienomis, Čikagoje. Tokie akademiniai savaitgaliai jau darosi tradiciniais. Juos rengia grupelė jaunesnio ir vidurinio amžiaus ateitininkų, o jų organizatorius yra Jonas Pabedinskas. Savaitgaliai būna suderinti su "Ateities" žurnalo metiniu vakaru ir jaunimo kūrybos konkurso premijų įteikimu. Iš to ir pilnas tokių studijinių dienų vardas — akademinis "Ateities" savaitgalis.

Prieš keletą savaičių, besikalbėdamas su "Draugo" dienraščio korespondentu apie artėjančią savaitgalį, J. Pabedinskas išreiškė viltį, kad šiemetinė tema duos galimybių "pažiūrėti bent iš dalies, kas dabar mes — lietuviai išeiviai — esame, kuria linkme einame, kas darytina, ko siekti". Tai labai plati tema, ir atsakymo į šiuos klausimus pilnai nebuvo galima surasti, tačiau savaitgalio dalyviai, išklause teorinių paskaitų, bent trumpai turėjo progą atitrukti nuo kasdieninės lietuviškosios ir visuomeninės veiklos ir apie ją pagalvoti iš šalies.

Vakaronė ir premijos

Savaitgalis prasidėjo vakaronė penktadienį Jaunimo Centro kavinėje. Ją paruošė Arvydas Žygas. Muzikos, skaidrių ir poezijos montažą atliko Rima Janulevičiūtė, seserys Plioplytės ir Arvydas Žygas. Šeštadienio vakare didžiojoje Jaunimo Centro salėje vyko "Ateities" žurnalo vakaras — pokylis, kurio metu jaunimui buvo įteiktos net 26 piniginės premijos už kūrybą. Dalyvaujantiems laimėtojams premijas įteikė žurnalo redaktorius kun. dr. K. Trimakas ir administratorius J. Polikaitis. Premijas gavusiųjų vardu kalbėjo Gytis Liulevičius, o mecenatų —

MAS cv pirm. O. Barškėtytė. Gaila, kad be premijų įteikimo, "Ateities" žurnalo vakare nebuvo jokios meninės programos.

Vakaro metu buvo pagerbtas ir viso šio savaitgalio mecenatas inž. Kazys Pabedinskas, savo tūkstantinės aukos prisidėjęs prie jo pasisėkimo.

Lietuviškumo pagrindai

Pirmąją savaitgalio paskaitą spalio 15 skaitė prof. dr. Kęstutis Skrupskelis tema "Idėjiniai lietuviško rūpėsčio pagrindai". Šiai temai nagrinėti, kaip išeities bazė, prelegentas pasiėmė Hans Kohn, čekų kilmės amerikiečio istoriko ir daug rašiusio apie nacionalizmą, mintis apie tautinės sąmonės atsiradimą. Pagal Kohną, tautinė sąmonė nėra įgimta, ji yra išugdoma specialių ekonominių ar politinių sąlygų. Anksčiau buvo kreipiamas dėmesys į religinę sąmonę, bet paskutiniėje šimtmečiai žmonės nukreipė į tautiškumą. Pastaraisiais siekia savos tautinės valstybės ir joje jiego kultūrinės veiklos šaltinių.

Prieidamas prie lietuviško tautiškumo, prelegentas teisingai tvirtino, kad jau tautos atgimimo laikais, XIX š., lietuviai didžiausią dėmesį kreipė į savo kultūros išsklaidą, jos jiegojimą savo žmonių ir savo tautos gyvenime. Politinė sąmonė — savos nepriklausomos valstybės idėja beveik neegzistavo. Net ir 1905 m. Vilniaus seimas nepasisakė už nepriklausomybę. Buvo galvojama tik apie kultūrinę autonomiją, federaciją ir pan. Tad mūsų tautos atgimimas buvo kultūrinis.

Panašios nuotaikos vyrauja Lietuvoje ir dabar. Tačiau, kaip svetima rusų įtaka daugelį metų užvilkinio tautinį atgimimą pereiname šimtmečiuje, taip ir dabar sovietinė priespauda neleidžia tautai išvystyti visų savo kultūrinių ir politinių galimybių. Lietuvai ypač ken-

kia kultūrinė izoliacija nuo Vakarų pasaulio, dabar dar labiau, negu tautinio atgimimo metu. Vakarų nuomonė apie nacionalizmą taip pat pasikeitė. XIX š. nacionalizmas pasaulio buvo vertinamas teigiamai, dabar gi jis dažnai gretinamas su nacizmu. Tačiau lietuviškojo nacionalizmo sąmonė ir dabar yra linkusi į demokratizmą, toleranciją ir ekonominį teisingumą.

Savo mintis dr. K. Skrupskelis dėstė labai įdomiai, panaudodamas plačias ekskursines iliustracijas iš lietuvių literatūros. Konkretų išvadų nepadare, bet paliko medžiagos patiem klausytojams pamąstyti. Papildymų ir pastabų padarė koreferentas dr. Adolfas Damušis ir visa eilė klausytojų.

Kaip puoselėti lietuviybę?

Antroji šeštadienio paskaita buvo prof. dr. Antano Sužiedėlio. Jis kalbėjo apie lietuviybę — jos atgaivinimą, išlaikymą ar sukūrimą. Pirmaisiais sakiniiais prelegentas pasisakė prieš vien tik moralistinių motyvų naudojimą lietuvių išeivijoje ugdyti. Dažnai esame įpareigojami aukoti tautos labui, kalbame apie pareigas ir tik su jomis besirisančią kūrybą, visai nežvelgdami į esančią tikrovę ar norėdami ją pamiršti, negalvodami, kokia iš tikrųjų yra lietuvių vieta dabartiniame mūsų gyvenime. Po II D. karo pasaulis yra nepaprastai pasikeitęs, bet ne vienam iš vyresniųjų išeivių tremties gyvenimas yra sustojęs prieš 40 metų su tokiais pat veikimo formomis, organizacijomis, pratętomis iki šių dienų. Reikia susigvynti su faktu, kad lietuviybė, kaip dalis žmogaus gyvenimo erdvės, negali būti perduodama kitam žmogui. Ji keičiasi su ateinančiomis kartomis ir su laiku. Senasis lietuvių supratimas nyksta ir miršta su žmonėmis. Tad reikšmingi bus tik tie lietuvių aspektai, kurie kritiks

prie naujo ir besikeičiančio gyvenimo pulso.

Prelegento nuomone, kalba nebūtinai turi būti lietuviškojo gyvenimo laidas, o tik slenkstis geresniam lietuvių ugdymui. Svarbu būti atvira savo idėjomis pasauliui, o ne užsikonservuoti lietuviškuose geluose ir tik beatodairiškai kalbėti apie patriotizmą. Kontakte su pasauliu nevartotini kovos metodai. Šiuo metu daugiausia galima pasiekti kompromisais, tad ne kova ir protestai gali mūsų tautos reikalui padėti, bet supažindinimas su mūsų teigiamomis savybėmis ir pavyzdžiais.

Baigdamas savo paskaitą, dr. A. Sužiedėlis pabrėžė, kad visi šie klausimai buvo keliami iš individo pusės. Vieni mūsų vis dar džiaugiasi, kad net ir po 40 tremties metų lietuvių formos tebėra išlaikytos, bet kiti turi rimtai pradėti galvoti apie ateitį.

Į prelegento mintis atsiliepo koreferentė dr. Aušra Liulevičienė. Ji abejojo, ar tikslinga ir ar įmanoma atsisakyti savo patriotinių įsitikinimų, norint būti atviri ir atsiverti pasauliui. Juk pirma būtina mylėti savo kraštą, jį pažinti ir tik tada apie jį galima kalbėti kitiems. Ji taip pat tvirtino, kad lietuviškosios erdvės tęstinumas galis būtų perduotas iš kartos į kartą ir nebūtinai turis mirti su žmogumi.

Daugelis klausytojų kelė įvairius klausimus ir reiškė savo nuomones dėl užsidarymo ar atvirumo, kalbos ir savo kilmės jiegojimo. Dr. Arūnas Liulevičius buvo nuomonės, kad protesto metodas pasaulio dėmesiui atkreipti nereatai yra svarbus ir būtinas, ypač ryšių ir komunikacijos srityje.

Dr. Antano Sužiedėlio paskaitos mintys buvo naujos, išmąstytos ir įdomiai perteiktos. Tačiau ne vienam iš klausytojų jo paskaita padvelkė šaltu ir neužsiangažavusio specialisto žvilgsniu iš šalies. Jis analitiškai apžvelgė susidariusią padėtį, ją įvertino, pateikė keletą receptų, bet susidarė įspūdis, jog čia kalbėjo tik specialistas. Gal todėl, kad prelegentas paskutiniu laiku yra daugiau pasiėventęs savo profesiniam ir moksliniam darbui.

Lietuviškosios kultūros klausimai

Popietinėse svarstybose atsisėdėję savaitgalio tema "Naujų sąvokų jiegojimas kultūriniam išeivijos gyvenime". Už stalo susėdę rašyto žodžio atstovas — Kazys Bradūna, meno atstovė — Dalia Kolbaitė, ir muzikos — Emilija Sakadolskienė. Pirmininkaujantis — dr. Linas Sidrys.

Pagal K. Bradūną, naujas sąvokas betkurioje literatūroje gali sukurti tik iškilius rašytojai bei poetai. Iki šiol mes tokių turėjome, bet ateitis neatrodo daug žadanti. Rašytojų nebeprauga, skaitytojų taip pat mažėja. Gal didžiausia to priežastis yra nepakankamas jauno kūrėjo galėjimas vartoti lietuvių kalbą, o be gero kalbos vartojimo nebus nė gerų veikalų. Išeivijoje turime gana daug literatūros kritikų, net daugiau negu pačioje Lietuvoje, tik gaila, kad jie tenkinasi vien straipsniais periodikoje ir neparašo platesnių mūsų išeivijos rašytojų ar apamai literatūros nagrinėjimo studijų, o dabartiniai Lietuvos kritikai išeivijos rašytojus beveik visiškai ignoruoja.

Dalia Kolbaitė paminėjo, kad lietuviui dailininkui yra du keliai: įjungti į tautinės dailės srovę arba jiegojoti savo tautiškai individualaus veido. Šis pastarasis kelias yra žymiai sunkesnis. Bet kiekvienas kūrėjas yra laisvas savo apsisprendimu ir gali surasti naujų sąvokų, jei tik bus pakankamai pajėgus.

Emilija Sakadolskienė, kalbėdama muzikines kultūros klausimais, pastebėjo, jog muzikinis išeivijos gyvenimas vis dar neišsikapsto iš romantizmo dvasios. Net ir liaudies dainos aranžuojamos toje dvasioje, solistų ir chorų dainos perpildytos "širdį griebiančiomis" bana-

(Nukelta į 7-tą psl.)

SAVININKAI

SULAIKYKITE KVAPĄ IR SKAITYKITE ŠĮ PRANEŠIMĄ

Jeigu dūmtraukis yra netvarkoj, jūsų namai galbūt jaučiasi taip, kaip ir jūs dabar. Mat šildymo sistemos ima deguonį ir išleidžia anglies dioksidą. Lygiai taip, kaip ir jūs.

Bet jei krosnis negali gauti pakankamai deguonies arba anglies dioksidas negali išeiti, jūsų namas negali "kvėpuoti". Gali atsirasti anglies monoksidas (smalkės) ir sudaryti pavojų jums ir jūsų šeimai.

Jūsų krosniai tinkamai vėdinti reikalingas švarus, išvalytas dūmtraukis.

Štai keletas ženklų, rodančių dūmtraukio netvarką.

- ☐ atsipalaidavusios kalkės ir plytos
- ☐ baltos pudros arba vandens dėmės ant dūmtraukio virš stogo
- ☐ vandens dėmės ties dūmtraukio valymo dūrelėmis.

GALBŪT JŪSŲ DŪMTRAUKIUI REIKIA VIDINIO APSAUGOS SLUOGSNIŲ, SULAIKANČIO TRUPĖJIMĄ.

Kad neslėgtų rūpestis ir jaustumės saugūs, pakvieskite inspektorių patikrinti šildymo sistemai ir pasirūpinkite, kad nusimanantis rangovas kasmet išvalytų dūmtraukį. Tada jūs ir jūsų namas galėsite lengvai atsistoti.

Ministry of Consumer and Commercial Relations

Ontario

Robert Elgie M.D., Minister
William Davis, Premier

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
		180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Pirmadieniais	10-3	termin. indėlius 1 metų	9 1/2 %
Antradieniais	10-3	termin. indėlius 2 metų	9 3/4 %
Trečiadieniais	10-3	termin. indėlius 3 metų	10 %
Ketvirtadieniais	10-8	termin. indėlius 4 metų	10 %
Penktadieniais	10-8	termin. indėlius 5 metų	10 %
Šeštadieniais	9-1	termin. indėlius 6 metų	10 %
Sekmadieniais	9-12.30	termin. indėlius 7 metų	10 %
		termin. indėlius 8 metų	10 %
		termin. indėlius 9 metų	10 %
		termin. indėlius 10 metų	10 %
		termin. indėlius 11 metų	10 %
		termin. indėlius 12 metų	10 %
		termin. indėlius 13 metų	10 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudimas? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti vakaras Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas; sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčios automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos ir KLJ Sąjungos tarybos rinkimai įvyko spalio 30 d. Nuotraukoje — balsavimo būstinėje Hamiltone: balsuota St. Dalius, toliau rinkiminės komisijos sekr. B. Pakalniškis, revizijos komisijos narys J. Bajoraitis, rinkiminės komisijos pirm. K. Milleris, talkininkai — P. Petraitienė, K. Mikšys. Jie visi daug pasidarbavo organizuodami rinkimus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mokyklų sargų, valytojų, raštinės tarnautojų. Nelegaliems streikams ruošiasi ir kitos viešųjų tarnautojų unijos. Streikai unijų vadovų buvo pavadinti "Solidarumo žygiu", reikalaujančiu atšaukti provincinio parlamento priimtą įstatymą, siekiantį provincinių išlaidų sumažinimo tarnautojų atleidimais. Keistai atrodo tas "Solidarumo žygis", pasiskolintas iš Lenkijoje užgniauztos "Solidarumo" unijos. Pastaroji siekė gerovės ne tik darbininkams, tarnautojams, bet ir visai lenkų tautai, išsilaisvinimo iš sovietinio komunizmo vergijos. Britų Kolumbijos "Solidarumo žygiui" terūpi 220.000 valdžios ir viešųjų institucijų tarnautojų saugumas, nors provincijoje dabar jau yra 200.000 toms unijoms nepriklausiusių bedarbių. Dėl streiko kenčia visi Br. Kolumbijos gyventojai. Dėl valdžios tarnautojų unijai priklausantių rasti matuotojų streiko t e k o nutraukti miškakirvių darbą, o tai palies lentpjūves, popieriaus gamyklas, visą jau ir taip sulėtėjusią miško pramonę. Kenčia net ir socialinės gerovės pašalpas gaunantys asmenys, kai dabar čekius paruošia ir įteikia ribotas vadovaujančių asmenų skaičius.

Dėl streiko užsidarė beveik visos mokyklos ir gimnazijos, provincinės alkoholinių gėrų krautuvės, liko nevalomi apsnigti keliai ir kaikiurių vietovių gatvės. Teisinga yra vieno moksleivio pastaba, kad mokytojai dėl savo streiko teisės pažeidžia mokinių teisę į mokslą. Kaikuriuose vietovėse gatvės ir kelių pradėjo valyti privačių įmonių žmonės talkos būdu. "Solidarumo žygio" vadovai grąšina visuotiniu visų viešųjų tarnautojų streiku, kuris atneštų beveik visišką chaosą. Premjeras B. Bennettas su savo socialinio kredito partija parlamento rinkimuose gavo 50%, o NDP socialistai — tik 45%. Pastarieji pasižymėjo kaip nuolatiniai unijų rėmėjai, atnešę nepakeliamas valdžios išlaidas. Premjero B. Bennetto reformas remia nemaža dalis Br. Kolumbijos gyventojų, kuriems jau yra nusibodę ankstesnieji unijų streikai. Jiems atrodo, kad unijoms reikia aplaužyti ragus, sumažinti jų galią.

Po ilgų derybų pagaliau pasiektas susitarimas. Vyriausybė sutiko pakelti algas valdžios tarnautojams 3% nuo š. m. lapkričio 1 d. ir 1% nuo 1984.IV.1 ir atsižvelgti į ištarnautą laiką.

Ontario finansų ministeris L. Grossmanas paskelbė 5% atlyginimų didinimo ribos pratęsimą sekantiems metams. Ši riba taikoma valdžios ir viešųjų institucijų tarnautojams. Ši kartą ji bus savanoriška, be parlamento priimto įstatymo. Unijoms bus leidžiamos derybos su darbdaviais, bet pastarieji patys turės rasti lėšų atlyginimams padengti iš savo biudžetų, nes provincinė valdžia tuos biudžetus savo lėšomis padidins tik 5%. Pirmieji protestą pareiškė gydytojai, priklausantys OHIP sveikatos draudai. Pernai jie buvo išsikovoję geroką savo paslaugų pabranginimą, o 1984 m. balandžio 1 d. — dar papildomus 7%. Dabar buvo pranešta, kad tas pakėlimas bus sumažintas iki 5%. Tad gydytojai praras tik 2% — apie \$2.000 per visus metus. Nerimsta ir kitos valdžios bei viešųjų tarnautojų unijos, norinčios didesnių pakėlimų, kurie vėl išjudintų apirimusią infliaciją.

Imigracijos ministeris J. Robertsas pranešė, kad sekančiais metais imigrantų skaičius bus sumažintas 10%. Jų tebus įsileista 90-95.000, nes norima parūpinti daugiau darbų jų neturintiems kanadiečiams. Imigrantų kvotoje 50.000 bus rezervuota Kanadoje įsikūrusių šeimų nariams. 1984 m. taipgi numatoma įsileisti 12.000 pabėgėlių. Pastarųjų įsileidimas iš Europos sumažinamas iki 2.300 dėl būklės pagerėjimo Lenkijoje ir R. Europoje. Kvota 500 padidinama iki 2.500 pabėgėliams iš Vidurio ir Pietų Amerikos, ypač iš Nikaragvos ir Gvatemalos. Siemetinis imigrantų įsileidimas Kanadon pernai buvo sumažintas 25% iki 105.000, bet spėjama, kad jų atvyks mažesnis skaičius.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

35-mečio pobūvis įvyks lapkričio 19 d. Toronto Lietuvių Namuose. Bus prisiminta 35-ųjų metų Vyčio veikla ir pagerbti iškilnesi sportininkai. Susitikus buvę Vyčio vadovai, meisteriai, garbės nariai, rėmėjai, seni ir jauni vyčiai. Toronto lietuvių sporto klubas Vytis — pirmoji lietuvių organizacija, pasiekusi 35-ųjų metų veiklos sukaktį. Rengėjų vardu pirm. B. Savičkas kviečia visus vytičius ir bičiulius šiame pobūvyje dalyvauti.

Krepšinininkai šiame sezone dalyvaus York lygos pirmenybėse. Teko sužaisti 24 rungtynes. Žaidimai jau prasidėjo. Vyčiai pirmąsias rungtynes pralaimėjo nežymiu skirtumu. Vyčio jauniai A dalyvaus Metro lygos pirmenybėse. Šios lygos žaidimai prasidės sausio mėn.

Tinklininkai ir tinklininkės nutarė pirmenybėse šiais metais nedalyvauti. Bus suruošta eilė draugiškų rungtynių. Artimiausiu metu tikimasi pasikviesti latvių tinklininkus į Anapilį draugiškoms rungtynėms. Treniruotės vyksta nusistovėjusia tvarka Anapilyje.

Mūsų rėmėjams: E. Stepaitei ir L. Kirkiliui nuoširdžiai dėkojame. A.S.

AUSROS ŽINIOS

Lapkričio 4 d. Ryersono politechnikos instituto salėje, dalyvaujant nemažam mėgėjų skaičiui ir laikraščių korespondentams, įvyko draugiškos vyrų krepšinio rungtynės Aušra — Ryersono instituto rinktinė. Aušra nuo pradžios iki rungtynių pabaigos vyraavo aikštėje, kontroliavo abi lentas. Instituto rinktinė bandė 20 min. dengimą, bet Aušros vyrai įveikė visas kombinacijas ir pirmą puslaikį baigė savo naudai 45:33.

Antrą puslaikį instituto komanda bandė greitais staigiais praėjimais išlyginti krepšių skaičių. Aušros gerai žaidžiantis gynimas viską atlaikė, o puolėjai atsakė tuo pačiu greitu žaidimu, didindami krepšių skaičių. Laimėjo rungtynes 91:67.

Aušros komandoje žaidė: S. Žuylis 17, R. Kakevičius 18, J. Zoet 18, V. Dementavičius 8, A. Baziliauskas 2, K. Bartusevičius 6, A. Valickas 8, V. Gataveckas 14, E. Norkus. K.S.

ČIKAGOS GOLFININKAI organizuoja vienos savaitės išvyką į Mexico-Ixtapa sausio 30 d. Kviečia dalyvauti ir Toronto golfininkus. Suinteresuoti prašomi kreiptis į Vincą Bačėną 533-3531. Toronto golfininkai

Anapilio knygynas

šiemet išleido naujų kalėdinių sveikinimo atvirukų. Du iš jų — su kun. St. Ylos eilėrašciais, vienas — su D. Augienės eilėraštuku; ketvirtasis atvirukas — su Anapilio kilimo nuotrauka.

NAUJOS KNYGOS: B. Raila, "Kietokios Lietuvos ilgesys" \$6.25; "Ausra", 2 dalyso po \$24; E. Juciūtė, "Ilgaros Naujamiestis" \$12.50; B. Ramanauskas, OFM, "Aš savo daili atlikau" \$6.00; J. Puzinas, Rinktiniai raštai I ir II po \$26. Šv. Kazimiero metų medaliai po \$12.50.

Ateitinukų žinios

Jaunučių susirinkimas — lapkričio 19 d. Bus ruošiamas vaidinimas Kūčioms.

Moksleiviai dėkoja visiems, pasirašiusiems protestą prieš kun. S. Tamkevičiaus suėmimą Lietuvoje.

Moksleivių valdybos posėdis įvyko lapkričio 13 d. Aptarta Kūčių programa ir sekančių susirinkimų temos.

Koordinacinio komiteto posėdis — lapkričio 16 d. Prisikėlimo posėdžių kambaryje 7 v.v. Bus aptariama Kūčių programa bei kiti projektai; 8 v.v. kartu su tėvų komitetu bus pasiskirstyta konkrečiai darbais L.U.

Savaitgalio kursai. Spalio 21 d. šeši Toronto moksleivių ateitininkų kuopos nariai ir Hamiltono atkū kuopos pirmininkė išvyko į studijų dienas Klevelande. Atvykome į Klevelandą vėlai vakare ir apsisotom pas pažįstamus. Sekantį rytą, šeštadienį, susirinkome Lietuvių Namuose. Tenai iš klausmės dvi paskaitas.

Paskaitininkas Paulius Alšėnas mums aiškino, kaip galima efektingiau veikti savo kuopoje. Jis iškėlė idėją minti, kad ateitininkai kartais yra per daug susirūpinę organizacine forma; turėtų daugiau rūpintis konkrečiais darbais. Svarstėme dabartines problemas ir kaip mes galime jas išspręsti.

Pasistiprinę "Burger King", sugrįžome antrai paskaitai. Dr. V. Vygtas, specialiai pas mus atskridęs iš Texas, kalbėjo apie šių laikų moksleivių išsivijoje. Po paskaitos Klevelando kuopa mums aprodė miestą. Tą vakarą buvo suorganizuoti šokiai parapijoje. Sekmadienį po Mišių grįžome į Torontą su naujai gautom idėjom, kaip pagerinti ateitininkų veiklą.

Indrė Čuplinskaitė

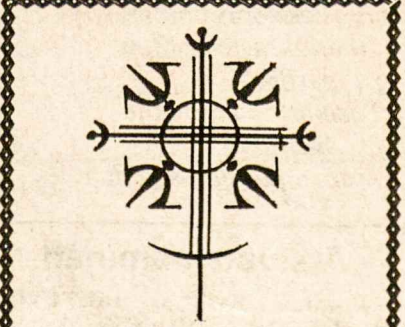
Skautų veikla

* "Šatrijos" tunto draugininkės: jaun. sk. Asta Šernaitė, Ina Balseytė, Kristina Genienė; skautai — Judita Melnykaitė ir Julija Yčienė; prit. skautai — Aldona Sergautienė, Mirga Saltmiraitė; jūrų sk. — Vida Šernaitė; jūr. gintarių — Vaida Stirbytė, Loreta Padolskytė; vyr. sk. "Birutės" dr. vės — Genė Gaiztūnienė, Dalia Stepanaitienė.

* "Šatrijos" tunto posėdis — lapkričio 28 d., 7.30 v.v., pas Silviją Sapliene, 23 Larkin Ave. (Jane-Bloor).

* Bendra "Šatrijos" tunto suveiga — gruodžio 3, šeštadienį, 1 v. p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Dalyvausiam uniformuotos ir atsišėsam užkandžių.

* Lapkričio 20, sekmadienį, 3 v.p.p., L. Namuose tradicinis mūsų rėmėjo St. Kuzmo organizuojamas koncertas, kuriame programą atliks iš JAV atvykusios Elena Blandytė, Onutė Jameikienė ir muz. Jonas Govėdas. Po koncerto bus vakarienė ir trumpas 65 m. skautijos paminėjimas, dalyvaujant LSS tarybos pirmios pirm. v.s. fil. S. Miknačiui. Šis renginys skiriamas platesnei visuomeninei; svarbu, kad turėtume kaip galima daugiau svečių. Mūsų visų talka, platinant bilietus ir kitaip prisidant, tebūnie metinis garas darbelis Romuvai. Č.S.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
9 1/2% už 1 m. term. indėlius
9 3/4% už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7 1/2% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 3/4 %
2 metų 11 1/2 %
3 metų 12 3/4 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/4 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jr., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiulienei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus.

Viesėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odo, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Pensininkų rūmai "Vilnius" Toronte

Lietuvių Pensininkų klubo valdyba, pirmininkaujama H. Adomonio, lapkričio 13 d. popietę sukvietė būrį visuomenės veikėjų bei spaudos atstovų ir aprodė baigiamus įrengti pensininkų rūmus Bloor gatvėje, netoli Lietuvių Namų.

Iš lauko rūmai atrodo imponantiškai — 9 aukštų, kuriuose yra 116 butų, daugiausia vieno miegamojo. Yra butų ir su dviem miegamaisiais kambariais, bet žymiai mažiau. Visas apatinis augštas įrengtas komercinėms įstaigoms. Prie įėjimo durų įrengta lenta su gyventojų pavardėmis. Norintieji pas juos eiti turi kreiptis specialiu signalu. Kambario gyventojas televiziniame aparate matys net veidą lankytojo, norinčio patekti į rūmus.

Pastarieji dar nėra visai užbaigti viduje, bet jau gyvena dalis nuomininkų. Kai visi vidaus įrengimai bus baigti, rūmai bus pilni gyventojų, kurių maždaug bus kitataučiai, mokantys pilną kainą už butus. Dar yra apie 10 butų neišnuomotų, bet ir jie netrukus sulauks savo gyventojų — jei neatsiras lietuvių, ateis kitataučiai, kurie veržiasi į tokias puikias patalpas.

Pensininkų klubo pirmininkas ir didžiausią statybos organizavimo naštą nešęs H. Adomonis, buvęs montrealietis, aprodė jau įrengtus gyvenamuosius kambarius, sales pobūvius, bibliotekos-skaitytoklos patalpą, maudyklą, skal-

byklą, pensininkų klubo kambarius, rūmų raštinę, televizijos kambarį ir kitus įrengimus. Kambariai standartiniai, bet patogūs. Reikia tik savų baldų. Dauguma kambarių yra pritaikyti pensininkams be šeimų ir viengungiams. Nepasiturintiems pensininkams dalį nuomos apmoka provincinė arba federacinė valdžia.

Rūmai netrukus bus baigti ir galutinai įrengti. Oficialus jų atidarymas numatomas sekančių metų pradžioje arba pavasarį. Rūmų administravimu rūpinasi pats H. Adomonis, talkinamas savo dukros ir kitų. Finansinių sunkumų dar yra ypač su komercinių patalpų įrengimu, tačiau tikimasi ir juos įveikti.

Pensininkų rūmai išdėgą didelių pastangų dėka. Reikėjo nugalėti labai daug kliūčių. Dabar visiems džiugu matyti tokį imponantišką pastatą, pavadintą "Vilniaus" vardu. Jo projektą paruošė architektas V. Petrusis, statybos darbus vykdė "Rampart" b-vė, finansavo valdžia, davusi 5,5 milijono dolerių paskolą iš 2% palūkanų 35 metams. Pastato savininkas yra Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas, kuris privalo per tuos 35-rius metus grąžinti skolą. Esą apskaičiuota, kad tai nesunkiai bus padaryta.

Iš iki šiol atlikto darbo matyti, kad "Vilniaus" rūmai yra didelis lietuvių laimėjimas, kuris turės žymios įtakos ir į visa Toronto lietuvių gyvenimą. Lk.

LAPKRITIS – SOLIDARUMO ĮNAŠŲ MĖNUO

Šį mėnesį sekmadieniais lietuvių parapijų patalpose po pamaldų ir Toronto Lietuvių Namuose nuo 1 iki 3 v.p.p. bus renkami solidarumo įnašai-mokesčiai Lietuvių Bendruomenei. Tenelieka Toronte nė vieno lietuvių, neatidavusio savo įnašo Bendruomenei.

KLB Toronto apylinkės valdyba

A. E. LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East
Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462
445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416)762-7393
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416)231-4138
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Nauju Metu SUTIKIMAS
jaukioje Prisikėlimo parapijos salėje su

"HARMONIJ A"

gruodžio 31 d. 7 v.v.

Mišrus Niujorko kvartetas "Harmonija" pralinksmins visus puikia Toronte dar negirdėta programa.

7.30 v.v. J. Bubulienės pagaminta ŠILTA VAKARIENĖ: vyniota antis su ananasais ir slyvom, kiaulienos pjausnys su obuolių tyre, įvairios daržovės, keptos bulvės "a la parisienne" ir vynos SALTAS BUFETAS su 30 patiekalų: keptas paršukas, suktos mėsos, kumpiai, rūkytas kalakutas, vėžiai, žuvys, įvairiai paruoštos silkės, vaisiai ir t.t. 12 v. ŠAMPANAS

ŠOKIAI, grojant keturių asmenų orkestrui "Sunset". ĮEJIMAS, ĮSKAITANT MAISTĄ IR VISUS GĖRIMUS, \$65. Porai, pensininkams — \$60. BILETUS GALIMA ĮSIGYTI sekmadieniais po 10.15 v. Mišių parapijos salėje, o kitu metu — pas V. Tasecką 279-0363.

SKAITYTOJAI PASISAKO

GEN. RAŠTIKIS IR KRITIKAI

"Laisvoje Lietuvoje" p. Rimas per kelis numerius kritikavo gen. St. Raštikį. Aš pažįstu p. Rimą ir jį laikau gana garbingu žmogum, tačiau ar ne per toli jis nuejo? Reikia sutikti, kad gen. Raštikis padarė vieną tiką klaidą p. Rimo atžvilgiu, bet juk niekas nėra neklaudingas. Gen. Raštikis yra daug, daug gero padaręs kariuomenei ir Lietuvai. Jo nuopelnų Lietuvos valstybei nereikia maišyti su asmeniniais ambicijomis. Jau vien gen. Raštiko dalyvavimas nepriklausomybės kovose jį iškelia. Jis parašė keletą knygų, kurios yra labai, labai naudingos lietuvių tautai. Rusai išardė jo šeimą, labai įskaudindami jį ir visus šeimos narius.

Aš žinau pirmoje rusų okupacijoje, kas yra gen. Raštikis, tačiau jo smulkios biografijos nežinau. Ją sužinojau iš pačių komunistų. Buvo taip: pirmoje okupacijoje buvau paskirtas pavaduoti išvykusį Dūksto rajono veterinarijos gydytoją Bartininkaitį. Ten buvo paplitusi šunų pasiutligė kurią nutariau likviduoti. Vėžinėjus su milicija ir nurodėčiau kuriuos šunis šaudyti. Vienas milicininkas pradėjo pasakoti gen. Raštikio biografiją. Esą jis augęs Dūkšte ir turi daug šeimoms draugų, jo giminių esą Utenoje, Kaune ir kitur. Milicininkas aiškino, kad generolas esąs pasislėpęs, ir rusų Saugumas jį ieško. Saugumiečius jis vežiojęs pas gen. Raštikio pažįstamus.

Jeigu jau rusai taip norėjo generolą ir jo šeimą likviduoti, tai, matyt, žinojo jo vertę Lietuvai. Kai Lietuva yra rusų okupuota, reikėtų susilaikyti nuo didesnės kritikos Lietuvos vadų. Mes turime ką kritikuoti, būtent, gen. Vitkauską, gen. Karvelį, Paleckį ir kitus, kurie nuejo rusams tarnauti.

Jonas Prunskis, Čikaga

GYVENIMAS ISPANIJOJE

Prašote, kad parašyčiau apie politinį Ispanijos gyvenimą. Turiu pasakyti, kad dabartinį gyvenimą visose srityse matau taip pat, kad bijau ir rašyti, nes galiu būti nepilnai objektyvus. Kaip žinote, Ispanijon laisvė-demokratija atėjo labai staigiai, ir žmonės nebuvo tam paruošti, todėl jie tą laisvę supranta taip, kad kiekvienas daro, kas jam patinka, neatsižvelgiant į kitus. Netvarka didelė

visose gyvenimo srityse.

Jau keli mėnesiai į valdžią daugumos balsu atėjo socialistai (marksistai). Labai padidino visus mokesčius ir viskas labai pa-brango.

Jaunimo tarpe didžiausias chuliganizmas nes jie neturi darbo — pinigų ieško visokiais būdais, plėsdami žmones, bankus, krautuves. Policijos labai mažai, o naktį jos kaip ir nėra. Todėl visi nusikaltimai ir vyksta naktimis. Mokyklinio amžiaus jaunimas labai pasileidęs. Rūko daugumas berniukų ir mergaičių ne tik paprastus rūkalus, bet ir marijuaną, ir kitką...

Negerbia vyresniųjų ir bendro turto. Laužo medelius, nurašinėja sienas, gadina suolus ir visa, ką gali pagadinti. Yra per 2 milijonus bedarbių. Atsirado armijos elgetų gatvės, prie šventovių, visi ištiesė rankas laiko. Ir namuose, durys yra varstomos elegetų. Nors valdžia prieš rinkimus pažadėjo tuojau sutvarkyti tą didelį nedarbą, bet jis vis didėja.

Moraliniu požiūriu Ispanija irgi labai nustumta. Šventovės tik vyresnio amžiaus žmonės besilanko. Pornografijos visur pilna. Valdžia, kur tik gali, uždeda savo marksistinį pirštą prieš religiją ir krikščionišką moralę. Jau įvedė skrybas, o dabar jau ruošiasi įteisinti abortą. Politikoje tolinasi nuo pasaulio dešiniųjų bloko ir vis artinasi labiau prie kairiųjų.

M. J., Ispanija

REIKIA GALVŲ, BET REIKIA IR RANKŲ

Prašau pakeisti adresą vienos seselės Prancūzijoje. Jas kilnoja vienuolyno vadovybė kas ketveri metai. Aš jai kas metai užsaku "T. Žiburius", iš kurių ji sužino, kas dedasi Lietuvoje. Mes abi praejusią vasarą buvom nuvažiuavusios Lietuvon — galėjom pabūti tikiai 4 dienas. Laisvos Lietuvos laikais buvau tarnaitė. Esu bėraštė, bet tautai reikalingi visi — reikia galvų, bet reikia ir rankų.

Kristina, Prancūzija

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Ekskursija į Romą

1984 m. kovo 1-10 dienomis

Kaina — \$1.164.50 (kanadiškais).

Šv. Kazimiero metų proga Romoje Šv. Petro bazilikoje Šv. Tėvas atnašaus Mišias kovo 4 dieną. Toronto lietuviai klierikai aprodys Romos įžymybes. Viešbutis — "Villa Lituania" su pusryčiais ir pietumais. Smulkesnių žinių telrautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

VLIKo seimas, įvykęs lapkričio 11-13 d.d., Detroit, 1984 metus paskelbė suakutininiais VLIKO metais, nes su-eina 40 m. nuo jo įsisteigimo. Organizacijos prašomos tuos metus atitinkamai paminėti, ypač Vasario 16 proga, nes tą dieną 1944 m. vokiečių okupacijos laikais buvo paskelbta VLIKO deklaracija. Suvažiavime buvo išklausti vykdomųjų organų pranešimai, iš Romos atvykusio St. Lozoraičio, jn., pranešimas apie būklę Europoje, p. Venskuvienės iš Paryžiaus pranešimas apie patariamą Europos parlamentą. Buvo ir svarstybos laisvinimo temomis. Ta proga Tautos Fondo galiotinis Kanadoje A. Firavičius iškėlė VLIKui kanadietį auką \$60.000. Suvažiavime dalyvavo keliolika kanadietis.

Prisikėlimo parapijos choras lapkričio 12 d. specialiu renginiu paminėjo savo veiklos 30-tį parapijos salėje. Iškilme pradėjo choro valdybos pirm. P. Murauskas įvadiniu žodžiu, metęs žvilgsnį į nueitą kelią. Meninę programą atliko choras, talkinamas solistėmis — L. Marcinukės, J. Sriubiškienės, S. Žiemelytės, solistų — V. Verikailio, A. Simanavičiaus. Akompanavo J. Govėdas. Chorą sveikino dr. J. Sungaila, religinio lietuvių katalikų kongreso komiteto pirmininkas, išskelbamas choro ir jo vadovo V. Verikailio ryžtas dalyvauti kazimierinėje operejesterijoje 1984 m. rugsėjo 1-2 d.d. Taip pat sveikino "Volungės" vadovė D. Viskontienė ir Lietuvos Kankinių par. choro valdybos pirm. R. Paulionis. Baigminį iškilmės žodį tarė klebonas kun. A. Simanavičius, pagerbdamas išvermingiausius choristus, taip pat muzikus, solistus ir dabartinį choro vadovą V. Verikailį bei jam talkinančią sol. L. Marcinukę. Po meninės programos visi stiprinosi puikiai paruošta vakariene.

Vytautas Gataveckas pradėjo mokytojų Humberside Collegiate Institute gimnazijoje, kurią ankščiau pats baigė gerais pažymiais. Studijuodamas Toronto un-te, jis talkino tai gimnazijai sporto programų paruošime. Dabar V. Gataveckas ten dėsto sociologiją, geografiją, anglų literatūrą ir kt. dalykus.

"Atžalyno" rengta popietė-bazaras L. Namuose susilaukė apie 500 lankytojų. Meninę programą atliko visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės, turinčios 96 šokėjas. Programon įsijungė ir smuikininkas A. Bankas, atlikęs keletą koncertinių kūrinių. Programos rėmuose buvo pagerbta Čikagoje nusikendusi atžalynietė Laima Kuncaitytė. Jai buvo skirtas "Sadutės" šokis. "Atžalyno" vadovė L. Pacevičienė tarė atitinkamą žodį. Laimos motinai buvo įteikta speciali atminimo plakėte su velionės pavarde. Gausūs dalyviai vaišinos, dalyvavo loterijoje, domėjosi bazaru. Sekmingas renginys sudarė finansinį pagrindą "Atžalyno" veiklai.

Vytautas Gataveckas pradėjo mokytojų Humberside Collegiate Institute gimnazijoje, kurią ankščiau pats baigė gerais pažymiais. Studijuodamas Toronto un-te, jis talkino tai gimnazijai sporto programų paruošime. Dabar V. Gataveckas ten dėsto sociologiją, geografiją, anglų literatūrą ir kt. dalykus.

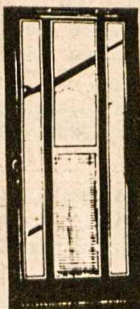
"Atžalyno" rengta popietė-bazaras L. Namuose susilaukė apie 500 lankytojų. Meninę programą atliko visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės, turinčios 96 šokėjas. Programon įsijungė ir smuikininkas A. Bankas, atlikęs keletą koncertinių kūrinių. Programos rėmuose buvo pagerbta Čikagoje nusikendusi atžalynietė Laima Kuncaitytė. Jai buvo skirtas "Sadutės" šokis. "Atžalyno" vadovė L. Pacevičienė tarė atitinkamą žodį. Laimos motinai buvo įteikta speciali atminimo plakėte su velionės pavarde. Gausūs dalyviai vaišinos, dalyvavo loterijoje, domėjosi bazaru. Sekmingas renginys sudarė finansinį pagrindą "Atžalyno" veiklai.

Dail. Romas Viesulas, žymus JAV-bių grafikas, parašė lietuvišką tekstą dail. Telsforo Valiaus monografijai. Angliškojo teksto autorius yra vienas garsiausių Kanados meno kritikų Paul Duval. Knyga turės 41 pilno puslapio dydžio spalvotą iliustraciją ir 16 juodų-baltų iliustracijų. Monografija galima užsisakyti pagiginta kaina (\$45) pas A. Valienę, 84 Pine Crest Rd., Toronto, Ont., M6P 3G5. Čekius rašyti: Valius monografija.

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat (dedame aliuminines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas įkainojimas. Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

